Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT — פרייז 20 גראשען.

הייגט 8 זייטען.

נייעס פאלקסבלאט

№ 173 | Łódź, Niedziela, 27 lipca 1930 r. | אכטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג ב׳ אב תר״צ | № 173

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

נייע ווענדונג אין דער שטייער-פאליטיק

פינאנץ-מיניסטעריום פאדערט תיכף צו בעטראכטען די רעקורסען

וואַרשאַ, 26 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) דאָס פינאַנץ-מיניסטעריום האָט פונאנדערגעשיקט אַ צירקולאַר צו אַלע שטייער-אַמטען, אז מען זאָל תיכף צוטרעטען צו בעטראַכטען די רעקורסען וועגען די צו הויכע שטייערן, בכדי ווי ווייט מעגליך ענטגעגנצוקומען די פאַראָרימטע סוחרים.

גלייכצייטיג גיט מען איבער, אַז עס איז אַרויסגעשיקט געוואָרען אַ געהעריגער צירקולאַר צוזאַמענהאַלטען מיט די פאַרשאַרפטע שטייער-עקזעקוציעס ביז עס וועט נישט זיין קיין בעשייד פון דער שטייער-מאַכט וועגען די אַנגעגעבענע רעקורסען.

די דאָזיגע צירקולאַרען בעדייטען אַזוי אַרום אַ נייע ווענדונג אין דער שטייער-פאָליטיק פון פוילען.

ווי מען שמועסט זאָל די דאָזיגע נייע פאָליטיק זיין אַ פועל יוצא פון די פראָטעסטען פון די סוחרים געגען די שטייערן, וואָס זענען לעצטענס אָנגעקומען אין אַ גרויסער צאָהל אין פינאַנץ-מיניסטעריום.

פון אנטי-מלוכהשע עלעמענטן און אנאלפאבעטן בעשטעהט דער פוילישער סיים

ערקלערט דער פוילישער סענאט-מארשאלעק שימאנסקי אין ווילנע

וואַרשאַ, 26. טעלעפאַניש פון אונזער קארעספאנדענט). סענאַט-מאַרשאַלעק שימאַנסקי האַט געווילט אין ווילנע און דאַרט געהאלטען א רעפעראט פאר דער פוילישער קאלאניע.

אין רעפעראט האַט מאַרשאַלעק שימאַנסקי צוו. אנד. געזאגט, אז אין פוילען ווייסט מען נישט ווי אזוי זיך צו בעציהען צו א איינענער רעגירונג. דער סיים בעשטעהט פון אנטי-מלוכה׳שע עלעמענטען, אנאלפאבעטען און מענשען מיט א נידעריגער מאראלישער מדרגה.

דער קראקאווער צוזאמענפאהר פון צענטראַליע, האַט מאַרשאַלעק שימאַנסקי געזאגט, וועט בלייבען א שאנדפלעק פון איצטיגען דור אין פוילען.

מאַרשאַל שימאַנסקי האַט פערענדיגט, אז מאַרשאַל פילסודסקי איז דער גרעסטער דעמאקראט פון אונזער צייט.

פאר א שפאלטונג אין לעגיאניסטען-פערבאנד

די אפאזיציע אין פערבאנד ארדענט איין א צוזאמענפאהר אין קראקא

וואַרשאַ, 26. [טעלעפאַניש פון אונזער קארעספאנדענט). פון די ענדעק׳שע קרייזען גיט מען איבער, אז אין לעגיאנען-פערבאנד האלט פאר א שפאלטונג.

געוועזענע לעגיאניסטען און פעאוויאקעס, וועלכע זענען נישט מסכים מיט דער איצטיגער פאליטיק, ארגאניזירען א בעזונדערען לעגיאניסטען-קאנגרעס.

דער דאזיגער קאנגרעס זאל פארקומען דעם דריטען אויגוסט אין קראקא׳ ד. ה. מיט א וואך פריהער, ווי דער ראדאמער קאנגרעס.

די אנפיהרער פון דער אפאזיציע אין לעגיאניסטען-פערבאנד איז נישט צופרידען מיט דער לייטונג פון פערבאנד און זענען אויך געגען איצטיגען פאליטישען רעזשים.

ווי מען גיט איבער, וועט מען אויף דעם צוזאמענפאהר אין קראקא אנגרייפען דעם מאַרשאַל פילסודסקי.

מארש. פילסודסקי דראהט מיט קאנסעקווענצען די אנפיהרער פון דער סאנאציע

אויב זיי וועלען נישט אבשטעלען די אינערליכע רייסערייען

וואַרשאַ, 26. [טעלעפאַניש פון אונזער קארעספאנדענט). מאַרשאַל פילסודסקי האט זיך געווענדעט מיט א בריף צו דער סאנאציע, אין וועלכען ער פאדערט זיי זאלען אפשטעלען די אינערליכע רייסעניש׳ן. אויב דאס וועט נישט געשעהן, שרייבט מארשאל פילסודסקי, וועט ער אנווענדען די נייטיגסטע קאנסעקווענצען.

וואס דער מארשאל מיינט מיט די קאנסעקווענצען איז נישט בעוואוסט.

קופאן 14

דריטע סעריע

פון גרויסען פרעמיען-קאנקורס

פון „נייעס פאלקסבלאט"

כדי זיך צו בעטייליגען אין דער 3. סעריע פון פרעמיען-קאנקורס, איז גענוג צו צושטעלען בלויז 20 קופאנען

שנייד אויס דעם קופאן!

אין הערבסט זאלען פארקומען וואהלען צום סיים

וואַרשאַ, 26 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) אין די פאָליטישע קרייזען פאַרשטאַרקט זיך די זיכערקייט, אַז בקרוב וועט קלאָר ווערען דער טערמין פון נייע וואַהלען צום סיים.

די וואַהלען זאָלען נאָך אָפּרקומען אין הערבסט.

עס איז פאַרגעזעהען, אַז דער לייטער פון מורת-דעפּאַרטאַמענט טאַרעאוש האָלובקאָ וועט בעשטימט ווערען אלס וואַהל-קאָמיסאַר אויף די קרעסען.

די קרעסען, ווי בעוואוסט, ווערען און פוילען בעטראַכט אַלס וויכטיגסטער וואַהל-קרייז, און איצטער איז פערשטענדליך, אַז האָלובקאָ האָט געמאַכט די רייזע איבער די קרעסען, בכדי זיך צו בעקענען מיט זיין קונפטיגען וואַהל-קרייז. און עס איז אויך פערשטענדליך פאַרוואָס ער האָט אָנגעשריבען זיין יודענפריינדליך אַרטיקעל.

Dr. med. FELDMAN

אַקושער און פרויען-אַרצט

Rzgowska 5, tel. 191-08

נעהמט אָן פון 3–5 נאָכמיטאָג און אין דער לעצטע ניצע Piotrkowska 62 פון 7.30–5.30 נאָכמ.

שטאָטיש טעאַטער

ציגעל-גאַס 63.

אַנס. מ. מוזה.

יאָר XV.

גאַסטראָלען פון דער ווילנער טרופּע

היינט, זונטיק, דעם 27-טען יולי, 8,45 אָוונט

אַ מעשה מיט הערשעלע אסטראפאלער

פון מ. ליפשיץ.

מאָרגען מאָנטיק, דעם 28-טען יולי, 8,45 אָוונט

„די תאוה"

דאנקזאגונג.

איך דאַנק דעם פליישער-הורטאוויניקעס-פעראיין ווי אויך דעם באַלוטער פליישער-פעראיין, זגערזשער 84, פאַר דעם ערלעדיגען דעם סכסוך צווישען מיר און ה׳ לייבעל צערלעוויטש. אַלס אויסדרוק פון מיין צופרידענהייט שפענדע איך

10 זל. פאַר ת״ת הרב מייזעל ז״ל

10 זל. פאַר יתומים-הויז זגערזשער 40

10 זל. פאַר ת״ת אַלעקסאַנדער גאַס 6

10 זל. פאַר יתומים-הויז אַלעקסאַנדער גאַס 13

דאָס געלד איז אָפּצונעמען ביים וויצע-פרעזעס, זגערזשער 84.

מיט דרך-ארץ פנחס יוסף מאַרקעוויטש, זגערזשער 58.

דער יוד. פליישער-הורטאווניקעס-פעראיין, לאָדז, פאָדרזשעטשנאַ 10, דריקט אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל אונזער מיטגליד זלמן מארגענטאלער און פאמיליע, צוליב׳ן טויט פון זייער אונפערגעסליכען פאטער

נ״ע לייבוש

המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

די פערוואלטונג פון יוד. פליישער-הורטאווניקעס-פעראיין אין לאדז, פאדרשעטשנא 10.

הויזבעזיצער! היפאטעק-גלויביגער!

דעם 7-טען יולי ד. י. האָט דער מאַגיסטראַט פון דער שטאָט לאָדז אַרויסגעגעבען אַ שקיץ-פּלאַן פון דער רעגולאַציע פון דער שטאָט לאָדז אויף אַ צייט פון 6 וואָכען פאַר די פאַראינטערעסירטע נאָכצוקוקען.

אַ גאַנצע רייה הויזבעזיצער און היפּאָטעק-גלויביגע ווערען דורך דעם דאָזיגען פּלאַן בע׳עולה׳ט און בעגרעניצט אין זייער בעזיץ דורך דער פערברייטערונג פון די עקזיסטירענדע פלעצער און דורך דעם דורכהאקען נייע גאסען און פלעצער אויפ׳ן חשבון פון זייער אייגענטום, דורך נישט דערלויבען פון צובוי, אויפבוי, און איינריכטען פון אינדוסטרי-אנשטאלטען,

פערקלענערען דעם ווערט פון אונבעוועגליכען אייגענטום א. אַ. וו.

כדי צו פערזיכערן די רעכט פון די געליטענע, האָבען אַלע הויזבעזיצער-פעראיינען, וואָס זענען טעטיג אויפ׳ן שטח פון דער שטאָט לאָדז, זאָווי די אינדוסטרי-פערבאַנדען ערעפענט אַ געמיינזאַמע

„אינפארמאציאנס-ביורא פאר ענינים פון רעגולאציע-פלאן פון דער שטאט לאדז"

וואָס געפינט זיך אויף פּאָמאָרסקאַ 21 (געביידע פון דער קרעדיט-געזעלשאַפט) טעל. 190-10, וואו אין די שעה׳ן פון 10 ביז 1 פאַרמיטאָג און פון 4 ביז 7 נאָכמ. וועלען ערטיילט ווערען זעמטליכע אויפקלערונגען און רעדאַגירט ווערען עווענטועלע פּראָטעסטען און געגענשטעלונגען אונטער דער לייטונג פון אַ ספעציעל אַנגאַזשירטען אורבאַניסט.

אין אייגענעם אינטערעס פון די געליטענע איז געוואונשען, וואָס פריהער און צאָהלרייכער זיך צו מעלדען אין ביוראָ צו פערזיכערן זיך די אייגענע רעכט.

ס׳איז געוואונשען, אַז ביים מעלדען זיך, מיטברענגען מיט זיך וועלכע ס׳איז פּלענער פון דעם אונבעוועגליכען אייגענטום, אויב דער בעטרעפענדער בעזיצט אַזעלכע.

1-טער הויזבעזיצער-פעראיין פון לאדז און לאדזער וואיעוואדשאפט פ. 1907 י׳, פאמארסקא 18

צענטראלער הויזבעזיצער-פעראיין, פיעטריקאווער 46.

קריסטליכער הויזבעזיצער-פעראיין פון די פארשטעט, לאנטשנא 11.

1-טער קריסטליכער הויזבעזיצער-פעראיין, זאוויישא 2 און רייטער-גאס 13.

פערבאנד פון דער טעקסטיל-אינדוסטרי, פיעטריקאווער 96.

לאנדעס-פערבאנד פון דער טעקסטיל-אינדוסטרי, מאניושקי 5.

אפרעטור און פארבעריי-פערבאנד פון לאדזער קרייז, פיעטריקאווער 84.

לעזט און פערשפרייט דאס 5-גראשען-בלאט

די צאהל קרבנות פון דער ערדציטערניש האלט אין איין שטייגען

אפיציעלער בעריכט 2,142 דערהרגעטע. — נישט אפיציעל 10 טויזענד. — איטאליענישע רעגירונג בעהאלט דעם אמת וועגען חורבן. — איינגעפירט א שטרענגע צענזור. — אויסלענדישע קארעספאנדענטען ארויסגעשיקט געווארען פון קאטאסטראפע־געביט

אין צפון־איטאליען צעהנדליגער דערהרגעטע און הונדערטער פערוואונדעטע

בערלין, 26. (ספ. טעל.) די ספעציעלע שלוחים פון די בערלינער צייטונגען האבען אויפ'ן יסוד פון די אויבערפלעכליכע בערייזען די געביטען וואס האבען געליטען פון דער ערד ציטערניש אין דרום איטאליען שטעלען פעסט, אז די צאהל קרבנות, ווי אויך די פערניכטונג איז א סך גרעסער, ווי מען האט זיך פארגעשטעלט.

גאנץ דרום איטאליען שטעלט מיט זיך פאר איין גרויסען בית עולם. ארום 40 דערפער זענען פשוט אראבגעווישט פון דער אויבערפלאך פון דער ערד, 4400 זענען פולשטענדיג צושטערט.

די דייטשע קארעספאנדענטען מעלדען, אז מוסאליני האט ארויסגעגעבען א בעפעהל די פרעפעקטען, אז זיי זאלען די געוואלטיגע חרבנות אין זייערע ראפארטען צופיהרען צו א „געהעריגער" גרויס.

לויט מוסאלינים בעפעהל האט מען נעכטען אויך ארויסגעגעבען א קאמוניקאט, וואס בעגרעניצט די צאהל טויטע אויף 1,838.

לויט דער פערזיכערונג אבער פון די דייטשע זשורנאליסטען איז נישט פערהאן קיין שום ספק, אז די קאטאסטראפע האט געבראכט אמווינציגסטענס 10,000 דערהרגעטע.

א געוויסער אמעריקאנישער זשורנאליסט, וועלכער האט אין אעראפלאן און אין אויטא בעוויזען צו בעקומען מעהר אדער ווייניגער א גאנץ בילד פון די צושטערטע געגענדען, האט געמעלדעט זיין צייטונג, אז בלויז אין דער פראווינץ ווילאנאוא זענען דער'הרגעט געווארען 4000 פערזאן, איז ארויסגערופען געווארען צום פרעפעקט, וועלכער האט איהם געדראהט ארויסצושיקען פון לאנד.

מוסאליני האט אונטערווארפען א שארפער צענזור נישט נאר די איטאליענישע פרעסע נאר אויך די קארעספאנדענטען פון די אויסלענדישע צייטונגען. עס איז קיינעם נישט ערלויבט צו שרייבען דעם אמת.

דער קאמענדאנט פון נעאפאל האט נעכטען געמעלדעט, אז אין דער פראווינץ אוועלינא אליין האט די מיליטער ארויסגענומען פון אונטער די חורבות 2,178 טויטע און אין דער זעלבער צייט מעלדעט דאס אינערן מיניסטעריום אין רוים, אז אין אלע דריי פראווינצען זענען דערהרגעט געווארען נאר 1838.

די אמתע צאהל קאן מען אבער נאך נישט פעסטשטעלען, ווייל א סך דערהרגעטע געפינען זיך נאך אונטער די חורבות.

פון אונטער די חורבות לאזט זיך וואס אמאל אלץ שטארקער פיהלען א שלעכטער גערוך פון די פוילענדיגע קערפערס. די ארבייט ביים בעזייטיגען דעם גערוך ווערט געפיהרט פיבערהאפט, ווייל עס איז פערהא נא מורא דאס צוליב די היצען וואס הערשען איצט זאל נישט אויסברעכען קיין מגפה.

די סאפארען פערריכטען קודם כל די וואסער־לייטונגען און די עלעקטרישע אינסטאלאציעס. עטליכע צעהנדליג אויטאס צופיהרען וואסער אין די געגענדען, ווייל די ברונעמס און וואסער לייטונגם זענען צושטערט געווארען.

שרעק פאר עפידעמיעס צוליב די פוילענדיגע קערפערס

אקווילאנא, 26. (ספ. טעל.) לויט ווי עס איז מודיע דער קארעספאנדענט פון „אנייטעד פרעס" מאכט דעם שרעקליכסטען איינדרוק, דאס ארט אויף וועלכען עס איז אמאל געשטאנען די שטאט אקווילאנא.

אויף יעדען שריט שטויסט מען זיך אן אויף חורבות. די פערשיטע גאסען זענען אדורכגעזאפט מיטן גערוך פון פוילענדיגע קערפערס. קיין ציוויל בעפעלקערונג איז כמעט נישט פערהאן. אויף די חורבות ארבייט מיליטער ארויסנעהמענדיג כסדר אלץ נייע טויטע.

פון די דריי טויזענד איינוואוינער, איז א דריטעל געפאלען א קרבן פון דער קאטאסטראפע.

דער פארשטעהער פון דער „אנייטעד פרעס" האט בייגעוואוינט א לויה פון 130 שרעקליך צעניזוקטע קרבנות.

א שרעקליכען איינדרוק מאכען די מאוימדיגע קולות פון די פערוואונדעטע חיות וואס ליגען אונטער דעם גרוז, ז ייקומט קיינער נישט צו הילף, ווייל מען זוכט קודם כל מענשען.

איטאליענישער קעניג אויפ'ן ארט פון דער קאטאסטראפע

רוים, 26. (ספ. טעל.) דער קעניג וויקטאר עמאנועל איז אין דער בעגלייטונג פון דער פירשטין אאסטא אנגעקומען קיין אקווילאנא. דער קעניג איז געווארען אזוי גערירט פון די שרעקליכע סצענעס אז ער האט זיך נישט געקענט אבהאלטען פון וויינען.

צוריקגעצויגען דאס רעכט ביי אויסלענדישע קארעספאנדענטען

אויפצוהאלטען זיך אויפ'ן געביט פון דער ערדציטערניש

רוים, 26. (ספ. טעל.) די איטאליענישע רעגירונג האט צוריקגעצויגען ביי די אויסלענדישע קארעספאנדענטען דאס רעכט אויפצוהאלטען זיך אויפ'ן געביט פון דער ערד ציטערניש.

די פערפלעגונג פון די געליטענע טרעפט אן אויף שוועריגקייטען

רוים, 26. (א.ט.א.) ביים אפרוימען דעם גרוז פון די חורבות ווערען נאך כסדר געפינען לעבעדיגע מענשען אונטער די חורבות, נישט קוקענדיג דערויף וואס עס איז שוין דריי טאג נאך דער קאטאסטראפע.

גרויסע שוועריגקייטען טרעפט מען אן ביי דער פערפלעגונג פון די איינוואוינער. אויף די שאסעען ציהען זיך כסדר אויטאס מיט ברויט, פיש, קאנסערווען און פרוכטען. די בעקער ארבייטען טאג און נאכט פאר דער בעפעלקערונג, וואס האט געליטען פון דער ערד ציטערניש.

אפיציעלער בעריכט וועגען דער צאהל קרבנות

רוים, 26. (א.ט.א.) שבת פארטאג איז פערעפענטליכט געווארען א בעריכט פון אינערן מיניסטעריום, וואס גיט אן די צאהל קרבנות פון דער ערד ציטערניש אויף 2,142 טויטע און 4551 פערוואונדעטע, אין בעריכט ווערט צוגעגעבען, אז די צאהל וועט וואהרשיינליך נאך שטייגען.

שרעקליכער שטורם־ווינט אין צפון־איטאליען

עטליכע צעהנדליגע דער'הרג'עטע און הונדערטע פערוואונדעטע

ווין, 26. (ספ. טעל.) מען האט נאך נישט בעוויזען צו בעגראבען די טויזענדער קרבנות פון דער קאטאסטראפע פון דער ערד־ציטערניש אין דרום איטאליען, ווי א שרעקליכער הוראגאן איז ארורך אבער דעם טהאל פון טייך פא אין צפון איטאליען, אנמאכענדיג דארטען שרעקליכע פערוויס־טונגען. די צושטערונג איז נאך גרויזאמער הערטיט, וואס די האויגע געגענד איז ערשט נישט לאנגס צוריק אויפגעבויט געווארען נאך די פערוויסטונגען פון דער וועלט מלחמה.

פון דעם הוראגאן זענען עטליכע צעהנדליג פער זאן דערהרגעט געווארען און עטליכע הונדערט פער־וואונדעט. דער מאטעריעלער היזק איז א ריזיגער. דער הוראגאן האט נישט נאר צושטערט אלע בנינים נאר אויך די בהמות. א חוץ דעם האט א שטארקער האגעל פערניכטעט דעם גרעסטען טייל פון דער תבואה.

עס הערשט אויך שטארק די מורא פאר א פער פליצונג, ווייל דאס וואסער אין אלע טייכען און קוואלען האט זיך שטארק געהויבען.

רוים, 26. (א.ט.א.) די ארבייטען ביי דער אפרוימונג פון די געביטען, וואס האבען געליטען פון דעם ווירבעל־שטורם אין פאטראל קומען פאר ביטאג און אפילו ביינאכט ביי קינסטליכער בעלויכ־טונג. צווישען קאסטעל פראנקא און גלומעיינא איז דער באהן־וועג פולשטענדיג צושטערט, א צוג, וואס איז געפאהרען אויף דער דאזיגער שטרעקע בעת דער ווירבעל־שטורם איז פשוט דורך דעם שטורם אפ־געשטעלט געווארען.

אויך אין דער פראווינץ אודינע האט דער שטורם אנגעמאכט גרויסע פערוויסטונגען. די דעכער פון א סך הייזער זענען אבגעריסען געווארען. די מענשען, וואס האבען זיך געפינען אונטער'ן פרייען הימעל זענען געהויבען געווארען אין דער לופט און צוריקגעשלייערט געווארען אויף דער ערד.

קאנספיראטיווע זיצונג פון עגיפט. פארלאמענט אויסגעדריקט אונצוטרוי דער רעגירונג

עגיפטישע נאציאנאליסטען בעשלאסען נישט צו צאהלען קייז שטייערן

קאירא, 26. (ספ. טעל.) צוליב דער ערקלערונג פון די נאציאנאליסטען, אז נישט קוקענדיג אויפ'ן פערבאט, וועלען זיי דאך צוזאמענרופען א זיצונג פון פארלאמענט, איז די לאגע אין קאירא נעכטען אין אווענד געווען זעהר א אנגעשטרענגטע. די גאסען זענען געווען פול מיט מיליטער און פאליצי־פאטרולען, וואס האבען געהאט די אויפגאבען צו אונטערדריקען יעדע פרוב פון א דעמאנסטראציע.

אויפ'ן יסוד פון געהיימע מעלדונגען האבען זיך די דעפוטאטען פון דער וואפד־פארטיי ארום 12 א זייגער ביינאכט אנגעהויבען זיך צו פערזאמלען אין דעם נאציאנאליסטישען קלוב סאד, וואו דער פרעזי־דענט פון פארלאמענט אבדעל מאלאם פאהמי האט געעפענט די זיצונג.

די פערזאמעלטע דעפוטאטען בעטראכטענדיג זיך אלס א לעגאלער פארלאמענט, האבען בעשלאסען א אונצוטרוי־וואטום פאר סידקי פאשא'ס רעגירונג.

נאך דער זיצונג האט דער פיהרער פון די נא־ציאנאליסטען אהאס פאשא ערקלערט, אז די פארטיי האט בעשלאסען צוצוטרעטען צו ארגאניזירען א אקציע פון אומגעהארזאמקייט דער רעגירונג, וואס דארף זיך קודם כל אויסדריקען אין נישט צאהלען קיין שטייערן.

ליטווינאוו — וועגען דער פאליטיק פון סאוויעט־רוסלאנד

קאוונא, 26. (א.ט.א.) פון מאסקווע איז מען מודיע, אז דער ניי־בעשטימטער קאמיסאר פאר אויסערליכע ענינים ליטווינאוו האט אבגעהאלטען א פרעסע קאנפערענץ מיט די פארשטעהער פון די אויסלענדישע צייטונגען.

ליטווינאוו האט ערקלערט, אז די סאוויעט רעגירונג בעמיהט זיך איינצוהאלטען די דערגרייכונגען פון דער רעוואלוציע און שטרעבט נישט צו קיין מלחמה.

אויף א אנפראגע האט ליטווינאוו ערקלערט, אז די ענגלישע רוסישע אונטערהאנדלונגען וועגען די חובות פראגע וועלען זיך אנהייבען דעם 2. אקטאבער.

רעוויזיע פון דעם יאקובאווסקי פראצעס

בערלין, 26. (א.ט.א.) דער דייטשער טריבונאל האט בעשטימט דעם טערמין פון דער רעוויזיע פון יאקובאווסקי פראצעס אויף דעם 22. אויגוסט. ווי בעוואוסט האבען די בקשה וועגען דער רעוויזיע אריינגעטראגען די פערמשפטע אויגוסט נאגעלס און די פרוי קעלער, יאקובאווסקים משפחה ווי אויך די ליגע צו פערטיידיגען די מענשליכע רעכט.

די קאטאסטראפע אין קאבלענץ

פרעזידענט הינדענבורג אויף דעם שטרעבען־בעלקען, אויפן ארט וואו די בריק האט זיך איינגעבראכן.

גרויסער פראצעס פון דער סוחרים־באנק אין קאליש

דער פערבאנד שטעלט ארויס א ציוויל־תבועה אויף 1 זל.

ווי בעקאנט האט דער אינספעקטאר פון „פער־באנד פון די יודישע קאאפעראטיווע געזעלשאפטען אין פוילען" אין נאוועמבער 1928 בעת א רעוויזיע אין דער סוחרים־באנק אין קאליש ענטדעקט א רייה מיסברויכען און מאלווערסאציעס אויף א גרעסערע סומע געלד. די גאנצע פערוואלטונג און דער דירעקטאר זענען דאן דורך דער פראקוראטור צוגעצויגען געווארען צו קרימינעלער פעראנטווארטליכקייט.

אויפ'ן 22. ה. ח. איז געווען בעשטימט דער פראצעס, וועלכער האט ארויסגערופען א גרויסע אינטערעס צוליב דעם, וואס אויף דער בעשולדיגונגס באנק זיצען אנגעזעהענע סוחרים און פאבריקאנטען ווי: הערמאן ווערזשעיסקי, נאטאן בעאטום, ש. סקווארא, י. סאלאמאנאוויטש, מ. יאקשטאק און דער דירעקטאר י. מייזנער.

צום פראצעס זענען מצד דעם פערבאנד פון די יודישע קאאפעראטיווע אין פוילען און פון „באנק פאר קאאפעראטיווען" ארויסגעפאהרען די אדוואקאטען אלעקסאנדער מארגאליס און שאטענשטיין ווי אויך דער אינספעקטאר שמויש.

דער פערבאנד האט ארויסגעשטעלט א ציוויל־תביעה אויף 1 זלאטע פאר'ן מאראלישען שאדען, וואס עס האט געהאט די יודישע קאאפעראטיווע בעוועגונג דורך די מאלווערזאציעס און באנקראט פון דער באנק.

ארום דער פראגע פון צולאזען די ציוויל תביעה איז פארגעקומען א ליידענשאפטליכער מיי־נונגס־אויסטויש צווישען די אדוואקאטען און נאך א שעה'דיגער בעראטונג האט דאס געריכט צוגע־לאזען די ציוויל־תביעה פון פערבאנד.

דער פראצעס גופא איז לויט'ן פארשלאג פון אדוואקאט מארגאליס אפגעלייגט געווארען אויפ'ן פרישען סעפטעמבער.

לאדז.
27 יולי 1930

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז.
27 יולי 1930

באנקראטען

סייסמאגראף — רופט מען א אפאראט, וואס פערצייכנט די קלענסטע בעוועגונג, די מינדעסטע ציטערניש פון דער ערד. פערהאן איבערהויפט א סך קאמפליצירטע אפאראטען מיט וועלכע מען קאן מעסטען אלע פיזיקאלישע ערשיינונגען פון דער נאטור.

ערשיינונגען פון ווירטשאפטס-לעבען קאן מען אזוי נישט מעסטען, כאטש עס וואלט געווען זעהר נוצליך צו האבען א אביעקטיווען ווערט-מעסטער, וואס זאל רעכטצייטיג אנקינדיגען געפעהרליכע ערשיינונגען, דערמעגליכען זיך צוצוגרייטען און בעווארענען פאר גרויסע שאדענס.

דא: אויך אין ווירטשאפטס-לעבען זענען פערהאן מיטלען און מעטאדען מיט וועלכע מען קאן זיך בעפרינען ביים אפשאצען פון דער לאגע.

די אויסווייזען פון ארבייטס-מארק וועגען ארבייטסלאזע, די טאבעלען פון די עקזיסטענץ-הוצאות אויסגערעכנט פון ספעציעלע אמטען, די סטאטיסטיק פון וועקסעל-פראטעסטען און דער מטבע-מארק בפרט און אויף דעם קרעדיט-מארק בכלל געבען אן אנאפבילד פון דער ווירטשאפטליכער לאגע אין א יעדער צייט און אין א יעדען לאנד.

גאנץ פערלעסליך איז דאס בילד נישט.

שטודירט מען דעם אויסווייז פון די ארבייטסלאזע מוז מען געדענקען, אז אין גאנצע פאבריקען איז איינגעפיהרט אלס נארמע די ארבייט פון א האלבער וואך. אויך דער לוין ווערט געצאהלט נאר פאר א האלבער וואך, און אלע די, וואס האבען ארבייט אויף א האלבער וואך און לויהן פאר א האלבער וואך, ווערען אפיציעל גערעכנט צו די בעשעפטיגטע און נישט צו די ארבייטסלאזע.

אזוי ארום איז נויטיג, אויב מען וויל זיך אביעקטיוו אריענטירען אין דער ווירטשאפטליכער לאגע אריינצודרינגען טיפער אין דער בעדייטונג פון צאהלען און ציפערען, בעפרייען זיי פון יעדער שמינקע, פון יעדער פערשעהנערונג, פון יעדען קאלאריט.

וואס זאגט למשל די סטאטיסטיק פון וועקסעל-פראטעסטען? די פראטעסטען וואקסען פון חודש צו חודש און מיטאמאל קומט אן אויסווייז אז די צאהל פראטעסטען איז געפאלען, נישט תמיד אבער איז עס א בעווייז, פון דער בעסערונג פון דער לאגע, ווען אפט בעדייט עס ביי אונז פראקטיש, אז צוליב דער שווערער לאגע האט מען איינגעשטעלט די קרעדיטען, וואו מען האט ווייניג געבארגט איז מען נישט קיין סך שולדיג געבליבען...

אבער איין מאסשטאב איז אבסאלוט זיכערער ארויסצופיהלען דעם פולס פון ווירטשאפטס-לעבען און דער מאסשטאב דאס איז די פינקטליכקייט ביי דער ערפילונג פון געלד-חובות.

זיכערליך קומען פאר פון פאל צו פאל אויך ליכטזיניגע און בייזוויליגע באנקראטען, מייסטענס אבער איז גאנץ קלאר, אז אויב די פירמע שטעלט אפ איהרע צאהלונגען קאן זי באמת נישט צאהלען און איז געפאלען א קרבן פון דער ווירטשאפטליכער קריזיס.

אן אלטער יודישער וויץ ערקלערט דאך די שטעלונג פון אן אמנעצער: „כאטש איך האב אונטערגעשריבען צאהל איך נישט און מיין ווארט איז מעהר ווערט ווי מיין אונטערשריפט". דעם ווארט מוז מען גלויבען, צוליב הענוג בענוצט דאך קיינער נישט מיט איהם.

נאך דאס די כוואליע פון ווירטשאפטליכען אונטערגאנג בא ערשט נישט לאנג פערשוינט דעם טיפ פון רייכע יודישע סוחרים און אונטערנעהמער. די קאטאסטראפע פון צאהלונגס-שטאקונגען האט זיך פערברייטערט ארום און ארום. אבער נישט פער- [illegible].

לעצטענס נעהט א שווערע ערשיטערונג דורך דעם ווירטשאפטליכען לעבען, וואס געפינט איהר אויסדרוק אין באנקראטען פון גרויסע פירמען, מיט א לאנג-יאהריגער גוטער טראדיציע, בעקאנט אלס רייך און סאליד, אלט ביז אהין דערגרייכט די כוואליע פון פערפלייצונג און די שטאטאק שפלעקט אזא שוידערליכען צושטאנד פון אונזער ווירטשאפטס-לעבען, אז מען מוז מיט שוידער און פחד דערווארטען א יעדען טאג און וואס ער וועט ברענגען.

אלע מאסגעבענדע ווירטשאפטליכע און פאליטישע פאקטארען אין דער מלוכה מוזען תיכף אונטערנעהמען די ערנסטערע שריטען, כדי צו פערהיטען די קאטאסטראפע, וואס לאזט זיך און איהרע קאנסעקווענצען נישט איבערזעהען, פאר אונזערע אויגען נעהט צוגרונד דער פראדוקט פון יאהרען-לאנגער אונטערנעהמער ארבייט, און וויפיל ער איז נישט צעשטערט געווארען אין דער מלחמה פאר אונזערע אויגען פייט זיך דאס ווירטשאפטס-לעבען איבער אין א חורבה.

לייכט נעהט מען צוגרונד, שווער בויט מען זיך אויף.

אמאל — בשעת דער אינפלאציע — האט גערלייזט די לאגע: דער מלוכה-אוצר איז ארים, אבער די בירגער פערדינען.

דער קוואל פון עקזיסטענץ פאר די בירגער טריקנט אויס. פון דעם קוואל שעפט די מלוכה איהרע עקזיסטענץ-מיטלען.

גיך און ראדיקאל מוז געפינען ווערען הילף פאר אונזער ווירטשאפטס-לעבען איידער דער שאדען ווערט אזוי גרויס, אז צעהנדליגער יאהרען ארבייט וועלען איהם נישט קאנען לייכט פערריכטען.

דר. אברהם אינגלער

שארפע רעדעס געגען דער ענגלישער רעגירונג

אויף דער קאנפערענץ פון יוד. אינסטיטוציעס און סינאגאגען אין ענגלאנד

לאנדאן (יט"א) דא איז פארגעקומען, ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, א קאנפערענץ פון יודישע אינסטיטוציעס און סינאגאגען אונטער'ן פארזיץ פון ה' ד"ר אביגדור גאלדסמיד (פרעזידענט פון ועד הקהלות), אויף וועלכער עס איז אנגענומען געווארען א שארפע פראטעסט-רעזאלוציע געגען דער לעצטער א"י-פאליטיק פון דער בריטישער רעגירונג. פאר'ן אפשטימען די רעזאלוציע האט ה' ד"ר אביגדור גאלדסמיד געהאלטען א רעדע, אין וועלכער ער האט צוו. אנד. געזאגט:

ווען איך קוק צוריק ביז דער לעצטער קאנפערענץ, איבער וועלכע איך האב געהאט דעם כבוד צו פיהרען דעם פאריגען אפריל 1929, גיב א קלער, וויפיל האפנונגען און וועלכע בעגייסטערונגען האבען אונז דאמאלס ערפילט, און פערגלייך עס מיט דער היינטיגער לאגע, דאן פערשטעה איך, אז פאר פיל, וואס האט זיך אין דער צווישענצייט געענדערט, איז פעראנטווארטליך די רעגירונג. ביז היינטיגען טאג איז די לאגע אזא, דאס די רעגירונג האט ווירקליך (און נישט אויס ווירטשאפטליכע מאטיווען) אפגעשטעלט די יודישע ארבייטער-אימיגראציע קיין ארץ-ישראל, זי האט דעם גאנצען פראגען-קאמפלעקס וועגען יודישע לאנד-קניות און יודישע אימיגראציע איבערגעגעבען דער בעריכט-ערשטאטונג פון איין מאן, ווי גרויס עס זאל נישט זיין די קאמפעטענטקייט פון דעם מאן און ווי ריכטיג עס זאלען נישט זיין זיינע מסקנות, דארף מען זיך דאך פרעגען אויב מען קען מאכען אפהענגיג פון איין איינציגען מענשען אונזער גאנצע גרויסע בעוועגונג. איך קען נישט גלויבען, וואס זיין בעריכט וועט ענטהאלטען. איך קען מיר נישט פארשטעלען, דאס זעהענדיג אין פאלעסטינא דאס יודישע ווערק, די יודישע בעמיהונגען און קרבנות, זאלען זיין מסקנות אויספאלען נישט גינסטיג פאר דער ווייטערער אויפבוי-ארבייט פון אונזערע מענשען. די רעגירונג פערזיכערט אונז, אז זי איז ענטשלאסען צו פערווירקליכען די בעשטימונגען פון מאנדאט. עס ענטשטעהט אבער פאר מיר די שוועריגקייט, דאס אנגענומען די דאזיגע ערקלערונגען, געפין איך אין, אז זיי שטעהען אין קאנפליקט מיט דעם, וואס די רעגירונג טוט. אלס בריטישע בירגער זענען מיר הורכאוס בערעכטיגט צו קריטיקירען די פאליטיק פון דער רעגירונג, און דאס טוען מיר היינט. מיר זענען בערעכטיגט צו ווענדען אונזער אויפמערקזאמקייט דערויף, אז איהרע האנדלונגען קומען אונז פאר אלס א ברוך מיט דעם ארטיקעל 6 פון מאנדאט. אלס יודען און בריטישע בירגער האבען מיר דאס פולע רעכט לאזען וויסען די רעגירונג, אז מיר וועלען זיך מיט בלויזע דעקלאראציעס נישט לאזען צופרידענשטעלען, מיר פערלאנגען דעריבער פון איהר, אז זי זאל איהרע פערזיכערונגען פון גוטען ווילען פערוואנדלען אין מעשים, וואס זאלען צוהעלפען און נישט שטערען דעם אויפבוי פון א"י.

הרב הראשי ד"ר הערץ ערקלערט אין זיין רעדע צוו. אנד.:

די פריינדשאפט און גערעכטיגקייט פון דער בריטישער נאציע לגבי דעם יודען פאלק איז געווען אין משך פון די לעצטע 100 יאהר א שטענדיגע אקסיאם. איצט איז אבער געקומען נאך די פאלעסטינא-אונרוהען א רייהע בעאונרוהיגענדע האנדלונגען מצד דער רעגירונג, וואס האבען זייער העכסטען פונקט דערגרייכט אין דער אימיגראציע-גזירה. דער דאזיגער אונלאיאלער אקט פון פריינדשאפט האט דורכגענומען די יודען מיט געפיהלען פון טרויער און איבערראשונג: מיט טרויער דערפאר, ווייל דאס איז דער ערשטער אנטי-יודישער אקט פון דער ארער פון אנגלאנדיגער בריטישער רעגירונג אין דער נייער צייט. מיט איבערראשונג, ווייל דערמיט איז געבראכען געווארען דאס ווארט, וואס גרויס-בריטאניען האט געגעבען, ווייל דער דאזיגער ריקצוג פאר געוואלט, שטעלט מיט זיך פאר א פרעמיע פאר צוקונפטיגע פאגראמען. צוזאמען מיט מיליאנען פון אונזערע ברידער ווארפען מיר אפ א יודישע נאציאנאל-היים, אין וועלכער עס איז יודען פערבאטען צו בויען זייער אייגען הויז, אין וועלכער עס איז נישטא פאר יודען קיין זיכערקייט פון לעבען און אייגענטום, און וועלכער זיי טארען זיך אפילו נישט פערטיידיגען, ווען זיי ווערען אנגעגריפען. צוליב אזא נאציאנאל-היים וועט גרויס-בריטאניען שולדיג זיין פאר'ן יודישען פאלק פאר ברעכען דאס ווארט און פאר פערראט, וועלכען ענטפער הארפען מיר דערויף געבען. איין ענטפער איז די קלאג: „וועה צו די קינדער, וואס טארען זיך נישט אומקעהרען אין הויז פון זייער פאטער". דעם צווייטען ענטפער האט מאקדאנאלד אליין געגעבען מיט זיבען יאהר צוריק, ווען ער איז צוריקגעקומען פון א"י. ער האט מיר דאן געזאגט: „א"י און די יודען קענען נישט איינס פון אנדערען אפגעטיילט ווערען. קיין מאכט אויף דער ערד קען נישט צונעמען ביים פאלק די מאגישע אנציהונגס-קראפט פון דעם לאנד. איך האב זיי געזעהען, ווי זיי לעבען, יונגע יונגע און גלויביגע, ווי זיי בעפלאנצען וויסטע פלעצער און ווי זיי בעפוצען זייער לאנד, ווי די כלה בעפוצט איהר חתן מיט מתנות. איך האב זיי געזעהען זיצענדיג אויף די שטיינער, וואס ווערען געהאקט פאר'ן שאסעע-בוי, איך האב זיי געטראפען אין זייערע צופליקטע ארבייטער-קליידער, ווי זיי האבען דעם בארען בעד ארבייט און זענען געווען גליקליך. מענשען פון דעם מין זענען די נשמה פון געמיינשאפטען. אזוי איז דער יוד, וואס קומט קיין פאלעסטינא. ער האט די זיויע פון פאלעסטינא, וואס יערט די היים פון זיין פאלק. צעהן יאהר פון אזא ארבייט, ווי איך האב געזעהען, וועט הונדערטפאך אויפהויבען דעם וואהל-שטאנד פון א"י". דער דאזיגער לעצטער זאץ איז די בעסטע תשובה אויף די ספקות פון לארד פאספילד. וואס די יודען זאלען אבער נישט הענקען, וועגען די בלאנדזשענישען פון פרעמיער און קאלאניען-מיניסטער, בלייבט אבער נישט געבראכען זייער צוטרוי צו דער גערעכטיגקייט און פריינדשאפט פון בריטישען פאלק.

אין זעלבען זין בעט אויך דער מיטגליד פון דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אגענץ פראפ. ד"ר בראָדעצקי.

קאל. קיש ערקלערט דאס אלע וויסען, אז די סערטיפיקאטען זענען צוריקגעצויגען געווארען צוליב פאליטישע מאטיווען. פאר די אונרוהען איז די עקאנאמישע לאגע אין א"י געווען זעהר א גוטע, איצט פראספערירט דאס לאנד ווידער. פון דער רעגירונג פערלאנגט מען נארנישט מעהר, אלס די מעגליכקייט צו ארבייטען און בויען. די רעגירונג איז בלינד לגבי איהרע אייגענע אינטערעסען, אויב זי גיט נישט די ראוינע מעגליכקייט

נייע פאגראם-כוואליע אין רומעניען

(קארעספאנדענץ צום „נייעם פאלקסבלאט")

די קוזיסטען, וואס פיהלען זיך גאנץ פעסט אין אלטען קעניגרייך, האבען זיך לעצטענס געשטעלט פאר א צוועק צו פערשפרייטען זייער שווארצע הערשאפט אויך אויף די ניי-פעראייניגטע פראווינצען, בעסאראביע, בוקאווינע און זיבענבירגען. די דאזיגע ארבייט ווערט געטון פלאנמעסיג מיט דער הילף פון די גלחים, פאלקס-לעהרער און רעגירונגס-בעאמטע מעהרסטענטייל געגען דעם ווילען פון דער ארטיגער קריסטליכער בעפעלקערונג. די רעגירונג קוקט צו דער קוזיסטישער ארבייט גאנץ רוהיג און גיט אפט אפענע שטיצע די פאגראמשטשיקעס. די נעץ פון די אנטיסעמיטישע גרופען וואקסט אזוי ארום פון טאג צו טאג און די קוזיסטליך געפלאנצטע קוזיסטישע לעהרע גיט שוין איהר בלוטיגע ערנטע.

אין דער ערשטער רייהע קומט אין בעטראכט בעסאראביען. די דאזיגע פראווינץ איז אזוי דערשלאגען עקאנאמיש און פאליטיש, אז זי האט נישט קיין אינטערעס פאר כלערליי אווענטורען און ווען נישט דאס היפעלע בעאמטע, וואלט די רוה דא אין קיין פאל נישט געשטערט געווארען.

אויב אין בוקאווינע הערשט די זעלבע פראטעקציאנס-פאליטיק פון דער מאכט לגבי די אנטיסעמיטען, איז די לאגע אין זיבענבירגען נאך מעהר פערוויקעלט. דארט געפינט זיך די יודישע בעפעלקערונג צווישען דעם האמער און קאוואדלע צווישען די רומענער און אונגארן — און דעם יודישען ישוב דראהט צו ווערען א באל אין פאטריאטישען געפעכט, וואס קומט פאר צווישען די צוויי צעקריגטע פעלקער.

דער פאקט, וואס דער קוזיזם האט זיך איבערגעווארפען אויף די נייע פראווינצען, איז בעגעגענט געווארען מיט גרויס זארג דורכ'ן רומענישען יודענטום. די רעגירונג האט זיך אבער דערפון נישט געמאכט קיין שום וועזען און געלאזט די פאגראמשטשיקעס פערגרייטען די אטמאספער אין די דאזיגע געגענדען.

די לעצטע צייט האבען זיך אין לאנד אפגעשפיעלט שווערע אנטיסעמיטישע עקסצעסען אין פערשידענע פלעצער און הגם זיי זענען גאנץ פערשידענ-ארטיג, שפיגעלט זיך א געהיימע האנד פון א מעכטיגער ארגאניזאציע, וואס פערפעסטיגט די לאגע און דירעקט אומעטום צושטערונג אין לאנד.

אנגעהויבען האט עס זיך אין בעליץ בעסאראביען. אין דער דאזיגער געגענד האבען זיך די קוזיסטען גע-שאפען פאר די לעצטע פאר יאהר א פעסטע פאזיציע אין אינטעליגענץ און די ארטיגע דארפער. די שטאט, וואס צעהלט הונדערטע יודישע נפשות, האט זיך מיט אמאל דערפילט אונטער'ן טעראר פון א גרופע פאלקס-לעהרער און פאליציי-אגענטען, וועלכע האבען אונטער א פאטריאטישען שלייער קריגעריש אין די שולען און רעגירונגס-אנשטאלטען די שנאה צו יודען. אין דער ווירקליכקייט אבער — פלעגט מען א"רעקטירט טעליגאנעס געלד בעצאהלט און אויף דער בעשולדיגונגס-באנק פלעגט מען אוועקזעצען די גע-ליטענע יודען.

די אומפערשטראפטקייט פון טעליגאנעס און די אפענע שלעכטע, וואס די מאכט האט געגעבען די

„אלאגישע פאסטאמען" האט געפיהרט דערצו, אז אין מיטען יוני איז אין בעליץ פארגעקומען א ווירקליכער פאגראם. איניגע הונדערט יונגע יונגען בעפאלען דעם יודישען קווארטאל און האבען דעוואסטירט פיל יו-דישע וואוינונגען און קראמען. דערביי האט מען פער-וואונדעט איניגע יודען, וועלכע האבען געפרובט צו געבען א ווידערשטאנד.

דער פאגראם אין בעליץ האט איינגעטריסעלט דאס גאנצע בעסאראבער יודענטום, וועלכעס האט אין די עקסצעסען דערזעהן א סיגנאל צו נייע קוזיסטישע איבערשייטונגען אין דער דאזיגער פראווינץ. די בעל-צער יודען האבען געשיקט א ספעציעלע דעלעגאציע קיין בוקארעשט, וועלכע האט צוזאמען מיט די קריסט-ליכע פארלאמענטארייער פון בעלצער קרייז אויפגע-פאדערט די רעגירונג צו לעגען א סוף דער קוזיסטי-שער אגיטאציע. דער שטאט-סעקרעטאר אנגעלעסקו האט אפילו נישט אויסגעהערט די דעלעגאציע.

דערום איז נישט צו בעוואונדערען, וואס שפע-טער מיט איניגע טעג איז דאס אנטיסעמיטישע פייער אויפגעבראכען אין אנדערע געגענדען. צוערשט זענען פארגעקומען פאגראמען אין בוקאווינע (וואסא, קימפאלונג און סוטשאווא) און לעצטענס אין טראנסיל-

קרעסטינסקי

סאוויעטישער פארשטעהער אין בערלין איז בעשטימט געווארען אלס פערטרע-טער פון קאמיסאר פאר אויס. ענינים.

וואניע — בארשא — טארפאראשער געגענד. אויב אין בוקאווינע האבען די פאר זיך גענומען עקסצעסען, וואס דערמאנען אין די פאגראמען פון דער צאר'ישער צייט, איז אין בארשא פארגעקומען א קאטאסטראפע, וואס געפינט איהר גלייכען נאר אין די אנאלען פון דעם מיטעלאלטער. אין א שעהנעם טאג האבען די קוזיסטען אנגעצונדען דעם יודישען קווארטאל גלייכצייטיג פון עטליכע זייטען און מיט'ן פייער זענען פערניכטעט געווארען אין איינציגע שעה הונדערט דרייסיג יודישע הייזער. צוויי טויזענד יודישע נפשות זענען פערבליבען אהן א דאך און די נויט איז ממש נישט צו בעשרייבען. זייט איניגע וואכען ווי אין דער אומגעגנד האט געהערשט פראנק און פריי די אנטיסעמיטישע אגיטאציע. די גלחים דימיטרעסקו און פעריגרעי האבען צונויפגע-זאמעלט מיטינגען פון פויערן און האבען גערופען די לעצטע זיך אפצורעכענען מיט די יודען. אומזיסט האבען די יודען געבעטען שוץ ביי דער ארטיגער מאכט און זי געווארנט, אז די קוזיסטען גרייטען זיך אונטערצוצינדען דאס שטעטעל. די פאליציי האט נישט געלעגט קיין שום אכט אויף דער יודישער אנגסט און עס, כאטש הרוב געווארען א בליהענדער יודישער ישוב.

נאר אויך די קאטאסטראפע פון בארשא האט נישט געווירקט אויף דער רעגירונג און די לעצטע פערשפרייט ענגעניש די ווערסיע, אז די שרפה אין בארשא איז געקומען אין רעזולטאט פון א פשוט'ער אומפארזיכטיגקייט און קיינעם איז נישט וויכטיג געווען דער גורל פון די יודען.

וועלא קאדרעאנו — דער פריינדשאפטאכענעד מערדער פון'ם יאסער פרעפעקט — פאהרט ארום איבער'ן לאנד און ארגאניזירט אומעטום די אנטיסע-מיטישע „אייזערנע גווארדיע". מיט דער דאזיגער שווארצער ארמעע גרייט זיך קאדרעאנו צו מאכען א קרייץ-צוג געגען די יודען. די טעג האט ער צו-געשיקט אין אלע אבטיילונגען פון דער „אייזערנער גווארדיע" א צירקולאר, אין וועלכען עס ווערט גע-מעלדעט, אז ער נעמט אונטער דעם 20. יולי א מארש אויף בעסאראביע. דער בעפעהל איז געשריבען אין א קאטעגארישען טאן און ענטהאלט א שטרענג אויסגעארבייטען פלאן. דער צירקולאר, וואס קלינגט, ווי א מאביליזאציאנס-בעפעהל, פערענדיגט זיך מיט פאלגענדע ווערטער: „דאס וואס מיר נעמען איצט אונטער, — שרייבט וועלא קאדרעאנו — איז נישט קיין בלויזע פערגעניגונגס-פראמענאד. מיר קומען ערפילען אונזער חוב פאר'ן רומענישען פאלק. עס איז מעגליך, אז אונז וועט אויסקומען צו קעמפען מיט שוועריגקייטען, נאר מיר דארפען זיין תמיד מוטיג און שפאנען פאראויס, דענקענדיג דאס ליד פון'ם אויפוואכענדען רומענישען פאלק."

מ'דארף זיין מוחל, כדי נישט צו דערצעהלען אין דעם פעטעגעל פון וועלא קאדרעאנו א פאר אפעגעס בירגער-קריג.

י. יעווין.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

זונטאג 27 ב' אב תר"ץ

יולי
זון-אויפגאנג 3.48
זון-אונטערגאנג 7.35

באנקראטען און פראלאנגאציעס

טעגליכע כראניק פון האנדעלס=געריכט

אסאן שטארלענדער פארבעריי אויף ראקי־טשיגער 17 האט זיך געווענדעט אין האנדעלס־געריכט וועגן א צאהלונגס־פראלאנגאציע. דער בי־לאנס וועלכען ער האט צוגעשטעלט איז מיט קליינע ענדערונגען בעשטעטיגט געווארען דורכ'ן עקספערט. דער בילאנס שליסט זיך מיט דער סומע פון 530 טויזענד זל. אין דעם 330 טויזענד קאפיטאל — ד. ה. צירקא 60 פראצ. שטארלענדער האט אויך אויף א היפאטעק 90 טויזענד זל. דער קאפיטאל געפינט זיך אין געביידעס. די געווענליכע טייל פונ'ם בילאנס בעטרעפט 110 טויזענד זל. (וועקסלען און אפענע רעכענונגען) אויף צו דעקען דאס האט די פירמע אפענע חובות אויף 60 טויזענד זל. די פאבריק ארבייט פאר מזומן. דאס געריכט האט ערטיילט די פירמע א פראלאנגאציע פון די צאה־לונגען אויף 3 חדשים.

* * *

בשעתו האבען מיר מיטגעטיילט וועגען דער חענדלונג פון דער פירמע „סאמועל טורנער און קאמפ. וועגען א פראלאנגאציע. די פירמע וועלכע ארבייט אויס בוימוואל סחורות אין דער אייגענער פאבריק געהערט צו שאץ, טורנער און הענדעלעס און האט איהר זיך ארט אויף פעטריקאווער 48 און א קאנסיגנאציע לאגער אין ווארשא.

דער צוגעשטעלטער בילאנס געשטיצט אויף די האנדעלס ביכער שליסט זיך מיט דער סומע פון 2 מיליאן און 700 טויזענד זל. דער בילאנס, וועלכען ס'האבען געמאכט די עקספערטען אויפ'ן 1. יולי שליסט זיך מיט דער סומע פון 2 און א האלב מיליאן זל. דער אייגענער קאפיטאל בעטרעפט 1,300.000 זל. חובות ביי די קרעדיטארען פערמאגט די פירמע 1.100.000 זל. אומבעוועגליכע גיטער און מאשינען בעטרעפען 1.300.000 זל. האלב פליסיגע און פליסיגע קאפיטאלען בעטרעפען 1.200.000 זל.

דאס געריכט האט ערטיילט דער פירמע א פראלאנגאציע פון די צאהלונגען אויף 3 חדשים ביז'ן 22. אקטאבער. אלס ריכטער קאמיסאר איז בעשטימט געווארען דער האנדעלס ריכטער ראזענבאום.

* * *

אויף דער פרייטאגדיגער זיצונג פון האנדעלס געריכט זענען ערקלערט געווארען פאר באנקראט 3 פירמעס:

איגנאץ סטראינסקי פון רודא פאביאניץ אנ־האבען פון א בעקעריי האט געלאזט פראטעסטירען זיינע וועקסלען און זיין הויז האט ער בעשווערט מיט א היפאטעק. די קרעדיטארען האבען צוגעשטעלט בעווייזען, אז די היפאטעק אויפ'ן הויז איז געמאכט געווארען פיקטיוו און אז סטראינסקי האט אויך פיקטיוו פערקויפט זיין בעקעריי.

דאס געריכט האט סטראינסקין ערקלערט פאר באנקראט פון 12. יוני ה. י.

* * *

ווען די פירמע „ספעלטראם" איז ליקווידירט געווארען האט אלמא סטעלצנער זי איבערגענומען און האט אויך געפיהרט נאך יאנ־אנטערנעמונג בשותפות מיט יאן וועבער און סטעפאן פלאנקא אונטער דער פירמע „סטעלצנער, וועבער און קאמפ." ביידע געשעפטען האבען געהאנדעלט מיט שיך און גאלאנטעריע: די ערשטע — אויף פעטריקאווער 129, די צווייטע — אויף פעטריקאווער 141.

דאס געריכט האט ביידע פירמעס ערקלערט פאר באנקראט פון 7. פעברואר ה. י.

* * *

אויף דער פארערונג פון זיינע קרעדיטארען איז אויך ערקלערט געווארען פאר באנקראט יאן קאפמאן געשעפט פון בוימוואלדנאראן. דער באנקראט איז דערווייל ערקלערט געווארען פון 22. יולי ה. י. אלס קאמיסאר איז בעשטימט געווארען דער האנדעלס ריכטער י. פעטערס, און אלס קוראטאר ארנו. יאזעף פינעס.

א „שטילער שותף" פון דער עלעקטראווניע

ווערט ענטדעקט, ווען ער צוקריגט זיך מיט זיינעם א „לאקאטאר"

(ב) אויף פיוטנא 23 האט דער הויז בעזיצער יאן זיאלקאווסקי זיך געשאפען אן אריגינעלע פרנסה. צוזאמען מיט זיינע לאקאטארען בושעווינסקי און יורקאווסקי האט ער דורכגעפיהרט א „טראנזאקציע" מיט'ן עלעקטרא טעכניק ראבערט נאוואק. אין דער וואוינונג פון זיאלקאווסקי איז געווען אן אגראגיטשניק און בושעווינסקי א צעהלער פון דער עלעקטראווניע. נאוואק האט פערבונדען ביידע לייטונגען מיט דער לייטונג אויף דער גאס און האט מיט דער קראפט געלאזט זיך בענוצען אלע לאקאטארען פון וועלכע ער האט גענומען א ביליגערען טאריף. אזוי ארום האט זיאלקאווסקי מיט זיינע 2 שותפים אין פערלויף פון 5 יאהר גענומען בעצאהלט פון די לאקאטארען פאר'ן גענוצטען עלעקטרישער קראפט.

מיט א פאר טעג צוריק האט זיך איינער פון די שכנים צוקריגט מיט'ן הויזווירט און איז אוועק אין עלעקטראווניע כדי איינצוצאהלען דירעקט דארט פאר דער בעלייכטונג די גאנצע זאך איז ענטדעקט געווארען. א קאמיסיע פון דער עלעקטראווניע איז אראפגעקומען אויפ'ן ארט און האט פעסטגעשטעלט, אז די עלעקטראווניע איז בעשווינדעלט געווארען אויף העכער 10 טויזענד זלאטעס און האט וועגען דעם מיטגעטיילט אין אויספארשונגס־אמט.

אלע דריי זענען אנטלאפען. פאליציי זוכט די שווינדלער.

וועגען פערזיכערונג פאר מייסטער

א מייסטער-דעלעגאציע אין ווארשא

(פ) א דעלעגאציע פונ'ם מייסטער־פערבאנד האט געווילט אין ווארשא און האט דארט איבערגעגעבען דעם דירעקטאר פון זיכערונגס־דעפארטאמענט ווים־לאלגא א מעמאריאל, אין וועלכען מ'איז צוו. אנד. אנגעוויזען פאלגענדעס: נאך אנאויסטייטשונג פון א צווישענדעפארטאמענט־קאמיסיע איז אנערקענט געווארען, אז די מייסטערס געניסען פונ'ם געזעץ וועגען פערזיכערונגען בנוגע די גייסטיגע ארבייטער. אבער די לאדזער אינדוסטריעלער מאכען שוועריגקייטען אינ'ם אויסטייטשען די פעראדנונג און פיל מייסטער ווערען נישט פערזיכערט פון ארבייטסלאזיגקייט און עמעריטור. דאדורך, וואס די מייסטער זענען פערזיכערט געווארען דורכ'ן פערזיכערונגס־אמט, האבען די אינדוסטריעלער אנגעגעבען דעקלארען און וואיעוואדזשטווע איז ס'קומט צו אזעלכע קאליזיען, ווי דער פאל איז, כדי צו קוואליפיצירען, אויב א מייסטער איז א גייסטיגער אדער פיזישער ארבייטער, האט איז אנארקאן אין דער פאבריק פון דער שלעסער־מאנופאקטור דער קאמענדאנט פון פאליציי־פאסטערונק געפרובט אדורכצופיהרען אנקעטן פון פויליש שרייבען. צום סוף האט די דעלעגאציע געבעטען ארויסצוגעבען א גענויע און קלארע פעראדנונג וועגען דער פערזיכערונג פון מייסטער.

דער דעפארטאמענט־דירעקטאר האט צוגעזאגט דעם ענין ארומצוקוקען מיט'ן ארבייטס־מיניסטער און אויסגעבען אנווייזונגען דעציזיע אין דער פראגע.

די דעלעגאציע האט אויך אינטערווענירט ביים פרעזעס פון פערזיכערונגס־אמט הר' אדאמעצקי, וועלכער האט זיי מיטגעטיילט, אז די דעציזיע פון דער וואיעוואדזשטווע אויפ'ן רעקורס פון די אינדוסטריעלער האט דער אמט איבערגעשיקט אין מיניסטעריום מיט א פארשלאג אלם צו סקאסירען.

יודיש טעאטער אין פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20

אונטער דער לייטונג פון א. בעזמאן.

אויפ'ן פערלאנג פון פובליקום און אפרופליך לעצטע געזעגענונגס־פאר־שטעלונגען פון לאדזער ליבלינג

הערמאן סעראצקי

פאר זיין אפפאהרען נאך אמעריקא

כדי צו געבען די מעגליכקייט אלעמען צו בעזוכען די פארשטעלונגען ווערט געשפילט

צו ביליגע פרייזען פון 50 גר. ביז 2 זל.

היינט, זונטאג, דעם 27 יולי, 9 אווענד

דער לעצטער אמעריקאנער שלאגער! גרויסער ריזען־ערפאלג!

הונדערטער מענשען זענען אוועק אהן בילעטען!

„דער אפגענארטער מאן"

אין 3 אקטען פון ז. פלונ'. מוזיק פון רומשינסקי. טעקסט פון מאלי פיקאן.

הערמאן סעראצקי אין דער הויפטראל.

מאנטאג, 28 יולי, 9 אווענד, אויפ'ן פערלאנג פון פובליקום די שטארק אויסגענומענע פיעסע

אויפ'ן וועג קיין בוענאס=איירעס

אין 3 אקטען מיט געזאנג פון רייזעלמאן.

דינסטאג, 29 יולי, 9 אוו. לעצטע געזעגענונגס פארשטעלונג

אויפ'ן פערלאנג פון ג' פובליקום

„בר-כוכבא"

היסטארישע אפערעטע אין 5 אקטען פון א. גאלדפאדען

הערמאן סעראצקי אין זיין בעליבטער ראל „בר־כוכבא". דינה — ס. וויינבערג.

בעמערקונג: צו יעדען בילעט ווערט צוגעגעבען צום אנדענקען א בילד פון הערמאן סעראצקי מיט'ן בעליבטען ליד „מיין מאמע".

ס'נעמען אנטייל פרויען: בעזמאן, דיכטענבערג, ליבראווסקא, גערה, פעדערמאן. מענער: אריעל, באלבירסקי, האמבורגער, הערשקאוויטש, ניימאן, דאקאו, דירונג. ל. זעלמאן. בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמ.

אפטייקען

היינטיגע נאכט=דיזשורען

(2) ליפעץ (פיעטרקאווער 193) מילער (פיעטרי־קאווער 46) גראשקאווסקי (קאנסטאנטינער 15) פערעלמאן (ציגעל גאס 64) ניעוויאראווסקי (אלעקסאנדראווסקא 37.

ערשטע פאליציאישע געהיים-אגענטקע

אין דער צווייטער בריגאדע פון דער אויס־פארשונגס־פאליציי איז עווא מאראנסקא אריינגעטרעטען אלס געהיים־אגענטקע, זי איז די ערשטע פרוי, וואס דינט אין דער קרימינאל־פאליציי.

פערלענגערט די צאל הנחות אויף מאשינען

דאס מיניסטעריום האט ארויסגעשיקט א ציר־קולאר, אז די צאהל הנחות אויף מאשינען און אפאראטען, וועלכע ווערען נישט אויסגעארבייט אין לאנד, וואס האבען געגילטען ביז'ן 30. יוני זענען פער־לענגערט געווארען ביז ענדע ה. י.

די הנחות וועלכע בעטרעפט 35 פראצ. פגי'ם נארמאלען צאל קען אנגעווענדעט ווערען מיט אן ערלויבניש פון פינאנץ־מיניסטעריום, אויב סיווערט אימפארטירט מאשינען און אפאראטען וואס ווערען אין פוילען נישט פראדוצירט און אויב זיי דארפען קאמפלעטירען א נייע איינארדנונג פון א פאבריק וואס וועט מיטווירקען צו פערגרעסערען די פראדוקציע, אדער זי צו פערביליגערען.

זעלבסטמארד צוליב נויט

(2) אויף פראנציסקאנער 61 האט זיך גע־פרובט נעמען דאס לעבען דורך אויסטרינקען אמא־ניאק די 33 יאהריגע וואנדא ליטמאנאווסקא. ליטמא־נאווסקא איז געווען ארבייטסלאז צייט א לענגערע צייט, לעצטענס איז זי געווארען מעלאנכאליש און פלעגט אפזיצען א גאנצע בעוועגונג שעהן אויף איין ארט, די לעצטע עטליכע טעג האט זי אבסאלוט געהונגערט נעכטען האט זי אויסגעטרינקען אמאניאק און ווען ס'האט איהר אנגעהויבען ברענען האט זי אויס געהויבען א געשריי. די אנגעלאפענע שכנים האבען ארויסגערופען די פאגאטאוויע, וועלכע האט איהר ערטיילט די ערשטע הילף און אין א שווערען צו־שטאנד אפגעפיהרט אין ראדאגאשטשער שפיטאל.

צוגאב-פאבאר

מארגען, מאנטאג און דינסטאג וועט אויף אל. קאשטשושקי 21 אנהויבען אמטירען א פאבאר־צוגאב־קאמיסיע פארין יאהרגאנג 1908 און פאר עלטערע יאהרגענג, וועלכע האבען נישט רעגולירט זייער בע־צוהנג צום מיליטער־דינסט.

צו דער צוגאב־קאמיסיע קאנען זיך שטעלען די פאבאראווע, וועלכע האבען בעקומען אויספאדערונגען פון דער שטאט־מאגיסטראט.

מיליטערישע הנחות פאר שטודירענדע

(2) די מלוכהשע הויכשול פאר בוי אין ווייסער (דייטשלאנד) איז אנערקענט געווארען פאר א הויך־שול, וואס איהרע שילער פון פוילישע בירגער געניסען פון מיליטערישע „אדראטשעניעס" לויט אלגעמיינע כללים.

(ב) פון די זעלבע הנחות וועלען פון איצט אן אויך קענען געניסען די סטודענטען פון ליעוושער פאלימעכניקום. די סטודענטען פון דער האנ־דעלס־אפטיילונג אין ליעוש, וועלען אזעלכע הנחות נישט בעקומען.

די גאסען און הויפען מוזען בענעצט ווערען מיט וואסער פארן קערען

(2) פאליציי־קאמענדאנט האט ארויסגעגעבען א פעראָרדנונג, אז פאר קערען די הויפען אין די גאסען זאלען די סטרוזשעס זיי בעגיסען מיט וואסער. די אספאלט ברוקען דארפען געוואשען ווערען. די פאליציי דארף האבען בערוף די אויפזיכט.

נעגען אבליגאציעס פון דער בוי-הלואה

(א) דעם 1 אויגוסט דארף מען איינצאהלען די רעשט פאר די געצייכנטע אבליגאציעס פון דער 3 פראצענטיגער מלוכהשער בוי־הלואה. די אבליגאציעס וועלען אויסגעפערטיגט ווערען און מען פערטיילט ווערען ארום 15 סעפטעמבער.

א רויטע פאהן

אויף מלינארסקא גאס האבען אומבעקאנטע געסטען מיטאג־צייט ארויסגעהאנגען א רויטע פאהן אויפ'ן סלופ פון עלעקטרישען לאמפ. א פאליציאנט האט די פאהן שפעטער אראפגענומען.

ארבייטסלאזיגקייט

אוי שטח פון מלוכהשען ארבייטס־פערמיט־לונגס־אמט אין לאדז זענען די פערגאנגענע וואך געווען פעררעגיסטרירט 41,100 ארבייטסלאזע פון דעם בלויז אין לאדז 31,546. אונטערשטיצונגען האבען בעקומען 13,149 ארבייטסלאזע, פון זיי אין לאדז – 10,363.

ארבייט האבען אין לאדז פערלוירען די פער גאנגענע וואך 689 ארבייטער, דורכ'ן אמט האבען בעקומען ארבייט 51, ארויסגעשיקט אויף ארבייט 73 און געשטראכען פון די רשימות 1264 מאן.

ארויספאדערונגען קיין ארץ-ישראל

עס זענען אנגעקומען ערלויבנישען אויף אריינצופאהרען קיין ארץ־ישראל פאר פאלגענדע פערזאנען: פרידמאן בלומה און בירענצווייג שרה.

די דערמאנטע דארפען זיך געפינען אין ארץ־ישראל־אמט (צעגעלניאנא 4) וועגען ערלעדי־גען די ווינע־פארמאליטעטען.

טראמוויי איבערגעפאהרען א 4-יאהריג קינד

(2) הינטער זגערקאו האט דער טראמוויי וואס איז געפאהרען קיין לאדז איבערגעפאהרען דעם 4 יאהריגען זדיסלאוו קאלאדזיעסקי. ווען מ'האט דערהערט א געשריי און מ'איז צוגעלאפען האט שוין דאס קינד האט מען געפונען דאס קער־פערל מיט אפגעשניטענע קעפעל.

פערפומעריע, זאוואדזקא 5

די גוט = בעקאנטע

די גוט = בעקאנטע

עמפפעהלט צום איצטיגען סעזאן א רייכען אויסוואהל פון די בייעסטע

פערפומען
פודערן
טואלעט-זייפען

קעלנישע און בלומען-וואסערן
קאסמעטיק אין און אויסלענדישע
צו קאנקורענץ-פרייזען!

בעמערקונג: ווער עס בעזוכט מיין פערפומעריע, בלייבט אויף שטענדיג מיין קונדע.
פאר אנגראסיסטען — אויסנאהמס-ראבאט.

מיט אכטונג
PERFUMERJA
J. DRUKIER, Zawadzka 5, tel. 175-92

האנדעלס-קאמער פיהרט נישט קיין „שווארצע ליסטעס"

(ה) די לאדזשער האנדעלס-קאמער לייקענט אפ, אז זי זאל בשותפות מיט דער ווארשאווער האנדעלס-קאמער האבען איינגעארדענט רשימות פון נישט פינקטליכע צאהלער. קיין שום שווארצע ליסטעס עקזיסטירען נישט אין דער האנדעלס-קאמער און מ'ערען אפילו נישט פראיעקטירט.

אורלויב אין דער קר. קאסע

פון פרייטאג ד. 25. האט אנגעהויבען זיין תוהאשרינען אורלויב דער רעגירונגס-קאמיסאר פון דער קראנקען קאסע ענזש. לאפושאנסקי, און זיין צייט פון אורלויב וועט איהם פערטרעטען דער דירעקטאר פון דער קר. קאסע ד״ר סאמבארסקי.

אינטערעסאנטען ווילען אנגענומען ווערען יעדען מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג פון 12 ביז 2.

לאדזשער דעלעגאטען צום גראפיקער-צוזאמענפאהר אין ווארשא

היינט זונטאג 12 פארמיטאג קומט פאר אין ווארשא דער ערשטער צוזאמענפאהר פון די יודישע גראפיקער אין פוילען.

דער יודישער גראפיקער פערבאנד, וועלכע צעהלט אין פוילען טויזענדער מיטגלידער און ביז לעצטענס געווען נישט ארגאניזירט, און יעדער גראפיקער פעראיין האט געארבייט אויף זיין אייגענער ראנד, כדי ענדליך איינצופיהרען א קאארדינאציע פון דער ארבייט און א איינהייטליכקייט אין דעם צושפליטערטען דרוקער פאך, — קלויבען זיך היינט צונויף אין ווארשא די פראמינענטסטע פארשטעהער פון יודישען גראפיקער־פאך אין פוילען, כדי ארומצורעדען די נעשאפענע לאגע. מצד די לאדזשער גראפיקער פאהרען ארויס דער פרעזעס משה שיינאק און פערוואלטונגס-מיטגליד לייב סטריקאווסקי.

צום מזרח-יריד אין לעמבערג

אין דער לאדזשער האנדעלס-קאמער איז פארגעקומען אן אינפארמאציע-פערזאמלונג פאר די לאדזשער אינדוסטריעלער וועגען דעם מזרח-יריד אין לעמבערג. אויף דער פערזאמלונג איז אויך אנוועזענד געווען דער דירעקטאר פון מזרח-יריד פראפ. גראסמאן. ס'איז בעשלאסען געווארען אנטיילצונעהמען אינ'ם דאזיגען יריד און דארט דורכפיהרען א פערשטארקטע פראפאגאנדע פאר דער לאדזשער אינדוסטריע.

אויטא-ארגיעס

(ב) אויף פיעטריקאווער 121 האט דער שאפער לעאן וואנטשלאווסקי איבערגעפאהרען דעם 7-יאהריגען וואלענטי זיאנטשקאווסקי און איבערלאזענדיג איהם געוואלט אנטלויפען. פערביי־געהער האבען איהם נאכגעיאגט און ווען זיי האבען איהם געכאפט האט מען איהם אפגעפיהרט אין פאליציי.

צום איבערגעפאהרענעם האט מען ארויסגערופען די פאגאטאוויע, וועלכע האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל און ער איז דארט נישט קומענדיג צו זיך, געשטארבען.

דער שאפער איז ארעסטירט.

הכנסה פונ'ם בלימעל-טאג לטובת „נושאי המטה"

דעם פאריגען דאנערשטאג איז פארגעקומען א בלימעל טאג פון פעראיין נושאי המטה וגמילת חסדים אין לאדז (פל. וואלנאשטשי 3) ס'איז געווארען געזאמעלט 1400 זל. מיט 92 גר.

די חברה דאנקט די לאדזשער יודישע געזעלשאפט פאר דער ארויסגעוויזענער סימפאטיע.

די בייעסטע מאדערנע
שייטלען
ווי אויך פערשידענע פאלעטשקעס, צעלי ווי איינענע האר, גוטע אויסארבייטונג צו זעהר ביליגע פרייזען.
קאנט איהר נאר בעקומען ביי
פארשוזצקא, קאמיענע 5

פריזיער בעמיהען זיך צו מעגען ארבייטען זונטאג

א דעלעגאציע ביי'ם מיניסטער סקלאדקאווסקי

א דעלעגאציע פון פריזיר־מייסטער האבען איבערגעגעבען דעם מיניסטער סקלאדקאווסקי א מעמאריאל אין וועלכע עס ווערט בעגרינדעט די נויטווענדיגקייט צו ערלויבען אפען צו האלטען די פריזיער־אנשטאלטען אום זונטאג.

מיניסטער סקלאדקאווסקי האט צוגעזאגט וועגען דער פראגע זיך צו פערשטענדיגען מיט'ן ארבייטס־מיניסטער און האט אויך דערביי אונטערגעשטראכען, אז ער וועט אויך ווייטער שטרענג אכטונג געבען, עס זאל זיין א געהעריגער סאניטארער צושטאנד אין די פריזיער־אנשטאלטען.

פאסט זאל מאכען וועקסעל-פראטעסטען

(ה) די ווירטשאפטליכע קרייזען האבען זיך געווענדעט מיט אן אנקלאגע צו דער האנדעלס-קאמער, אז די פאסט שיקט צוריק וועקסלען, וואס זענען געשיקט אויף אינקאסא אהן פראטעסטען מיט דער צושריפט: „דער אויסשטעלער איז באנקראט", אדער אז „ער האט אנגעהויבען אויסגלייכס-אונטערהאנדלונגען". פארמעל איז עס ריכטיג, אבער אויב דער וועקסעל ווערט נישט פראטעסטירט, קען דער לעצטער זשיראנט נישט מאהנען ביי די פאררעדיגע. די האנדעלס-קאמער האט זיך דעריבער געווענדעט צום פאסט-מיניסטעריום מיט א מעמאריאל, אין וועלכען זי בעט צו פעראורדנען די פאסט-אמטער אז זיי זאלען מאכען פראטעסטען אויף נישט בעצאהלטע וועקסלען אונאפהענגיג פון דעם, צי דער אויסשטעלער איז באנקראט, אדער פיהרט אויסגלייכס-אונטערהאנדלונגען מיט די קרעדיטארען.

ליבהאבער פון „ביטערען טראפען"

געג'נב'עט און בעשטראפט געווארען

(ש) דעם 25. פעברואר האט מען אויף זשגאזשסקא 85 ארויסגעגנב'עט פון יוזעף צישעווסקי'ס בראנפען-געשעפט 20 פלעשלעך שנאפס און 60 פלעשלעך ספירט. די פאליציי־אישע אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז אין אויספיהרען די גנבה האט זיך בעטייליגט א געוויסער „גארבושעק" (וויקטאר לעשניעווסקי). מ'האט איהם ארעסטירט. ער האט אבער פעסטגעשטעלט זיין אליבי און מ'האט איהם דעריבער בעפרייט. אין עטליכע טעג שפעטער האט מען ארעסטירט א געוויסע יאנינא יאנטשאקיבנא, וועלכע האט אויפ'ן מארק פערקויפט שנאפס אונטער'ן פרייז. בעת דער אויספארשונג האט זי זיך מודה געווען, אז דעם שנאפס האט זי בעקומען פון איהר קאכאנעק לעשניעווסקי. מ'האט לעשניעווסקי'ן נאך אמאל ארעסטירט און נעכטען איז פארגעקומען זייער פראצעס. לעשניעווסקי האט בעקומען 1 יאהר טורמע און זיין געליבטע — 2 חדשים טורמע.

דיסקאנטירט פרעמדע וועקסלען און ענטלאפען מיט'ן געלד

(ש) וויקטאר ראזוועניץ, מאנטאוווא 18, האט זייט עטליכע יאהר געארבייט אלס וואזשני אין דער פירמע זוינדמאן, ווייס און יאבלאנאוויטש. ער האט זיך מיט דער צייט פערדינט צוטרוי, אזוי, אז מ'פלעגט מיט איהם איבערשיקען גרעסערע געלד-בעטראגען. נעכטען האט מען דורך איהם אפגעשיקט וועקסלען אויף 4,275 זל. צו דער פירמע אלארט, ווען ער איז עטליכע שעה נאכאנאנד נישט צוריקגעקומען, האט מען אנגעהויבען איהם זוכען. ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, אז ער האט די וועקסלען צו דער פירמע אלארט נישט אפגעטראגען, נאר ער האט זיי דיסקאנטירט אויף דער „שווארצער בערזע", צוגענומען זיך דאס געלד און איז פערשוואונדען. די פירמע האט וועגען דעם מיטגעטיילט דער אויספארשונגס-פאליציי. ביז איצט האט מען ראזוועניץ'ן נישט געכאפט. מ'האט נאך איהם ארויסגעשיקט שטעק-בריף.

די בלינדע יודישע פרוי זיך געווארפען אונטערן טראמוואי

הארצרייסענדער פערצווייפעלטער שריט פון א אומגליקליכע פרוי

מיר האבען שוין איינמאל געשריבען וועגען דער אומגליקליכער פרוי לאה בערקאוויטש (מיצקעוויטש 4), וועלכע איז בלינד געווארען און דארף פאהרען קיין ווין, וואו מ'וועט איהר קאנען מאכען אן אפעראציע, אז זי זאל צוריקבעקומען די ראיה. אלע פארמאליטעטען זענען שוין ערלעדיגט. די פרוי האט שוין דעם פאס וויזע א לענגערער צייט, נאר ס'פעהלען איהר איניגע דרייסיג דאלאר. דערווייל דערנעהנטערט זיך דער טערמין, ווען דער פאס קען אויסגעהן און די פרוי איז ממש פערצווייפעלט. האט זי זיך געווענדעט דורך דער פערמיטלונג פון די יודישע צייטונגען, אפשר וועט זיך געפינען איטיצער, וואס וועט זיך פעראינטערעסירען מיט איהר גורל.

ס'זעהט אויס, אז אזעלכע האבען זיך נישט געפונען און זי האט בעשלאסען צו בעגעהן זעלבסטמארד און פרייטאג ביינאכט ארום 12 א זייגער האט זי דעם פלאן געפרובט אויסצופיהרען. די פרוי געהט אין בעגלייטונג פון א יונגעל. אויף נארוטאוויטש־גאס פאר'ן הויז נומער זיבען, האט זי נאך עפעס אפגעשיקט דעם יונגעל און ווען זי האט דערהערט, אז דער טראמוואי לויפט אן, האט זי זיך געפרובט ארונטערווארפען אונטער'ן טראמוואי. צופעליג האבען עס בעמערקט פערבייגעהער און האבען איהר ארויסגעכאפט ממש פון אונטער'ן וואגאן. די פרוי האט אויסגעזידעלט איהרע רעטער און איז אוועק ווייטער איהר וועג.

וויכטיג פאר לעטניקעס!!

די ערשטע לאדזשער גוט בעקאנטע

פאבריק פון פאטענטירטע פעלד-בעטען

מאכט בעקאנט, אז צוליב'ן קריזיס האבען מיר פערקלענערט די פרייזען פון אונזער אויסארבייטונגען
ווי: פעלד-בעטען, פעלד-בעטען מיט ווענטלעך, לעזשאקעס טאבארעטקעס און האמאקעס
אונזערע פעלד-בעטען זענען פערזעהען מיט דער שוץ-מארקע „Palma-Patent",
פאר וועלכע מיר גאראנטירען אויף פיל יאהרען.
אכטונג: פאדערט איבעראל פעלד-בעטען נאר מיט דער מארקע „Palma - Patent"

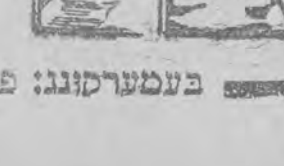

מיט אכטונג פירמע
„PALMA-PATENT"
אינה. שווארצאווסקי
פולנאצנא 24, טעל. 131-85

בעמערקונג: פאר פראווינץ - בעדייטענדע ראבאטען.

בעגנבעט אן'אינקאסענט אין דער באנק פאלסקי

אין דער באנק פאלסקי אל. קאשטשושקי 24 האט מען צוגעגנבעט א טעקע מיט 9,100 זל. ביים אינקאסענט סטאניסלאוו פיאנטקאווסקי פון דער פירמע זילבערשטיין.

ארויסגעגנבעט פון א שויפענסטער

אומבעקאנטע גנבים האבען ביינאכט אויסגעשניטען די שויב פון שויפענסטער פון דער פירמע „קאראקי" פיעטריקאווער 141, און ארויסגעגנבעט אלץ, וואס עס האט זיך דארט געפונען.

די פארשטעלונגען פון די ווילנער טרופע אין שטאטישען טעאטער

די פארשטעלונגען פון די „ווילנער" זענען פרייטאג און שבת אזוי גוט ווי שטענדיג אראפ מיט אויסערגעווערנליכען ערפאלג. דאס טעאטער איז געווען פול געפאקט. די ארטיסטען זענען אויפגענומען געווארען מיט גרויס ענטוזיאזם.

היינט געהט ווייטער די מיט הומאר שפריצענדע קאמעדיע: א מעשה מיט העהשעלע אסטראפאליער, מארגען מאנטאג די „תאוה".

די לעצטע פארשטעלונגען פון הערמאן סעראצקי

אין יוד. טעאטער אין פילהארמאניע

די גאסטראל-פארשטעלונגען פון דעם בעליבטען און אין לאדז פאפולערען ארטיסט הערמאן סעראצקי האבען ארויסגערופען אין לאדז אלגעמיינע אויפמערקזאמקייט. דער גרויסער עולם, וואס האט שבת פול געמאכט דעם פילהארמאניע־זאל, האט סעראצקי'ן אויפגענומען מיט גרויס התלהבות.

היינט, זונטאג ווערט געשפילט „דער אפגעשטעמפעלטער מאן" מארגען, מאנטאג — „אויפ'ן וועג קיין בוענאס-איירעס". דינסטאג ווערט זיין די לעצטע געזעגענונגס-פארשטעלונג. סעראצקי וועט אויפטרעטען אין זיין בעליבטער ראלע פון „בר-כוכבא".

רעוויו „דאברי וויעטשור"

אין קינא „באיקא" קומען היינט פאר 2 פארשטעלונגען פונ'ם רעווי-טעאטער „דאברי וויעטשור". די רעווי ווערט דורכ'ן בעזוכער עולם גוט אויפגענומען און האט א גרויסען ערפאלג.

רוסישער כאר אין טעאטער פאפולארני

היינט ביינאכט וועט אין טעאטער פאפולארני פארקומען אן ארויסטריט פונ'ם רוסישען כאר אין וועלכען ס'וועלען אנטייל נעמען 20 פערזאן.

ראדיא-פראגראם

זונטאג, דעם 27 יולי

10.15 טראנסמיסיע פון גאטעס-דינסט אין פראנציסקאנער קלויסטער אין פאנעוויניק לוקאו אין אויבערשלעזיען, 11.58 צייט-סיגנאל פון ווארשא און הייניאל פון מאריאצקי טורעם אין קראקא, 12.05 מוזיק פון גראמאפאן-פליטען, 13.15 טאג-פראגראם, קינא- און טעאטער-רעפערטואר, 16.50 גראמאפאן-פליטען, 17.10 פארלעזונג, 17.25 קאנצערט פון רעפרעזענטאנץ-ארקעסטער פון דער ווארשאווער פאליציי, 18.45 פערשידענעס, 19.05 אנגענעהמע און נוצליכע אינפארמאציעס, 19.25 פראגראם אויף מארגען, גראמאפאן-פליטעס, צייט-סיגנאל, 20.00 ליטערארישע פירטעל שעה, 20.15 קאנצערט פון „שווייצער טאל" אין ווארשא, אויסגעפיהרט דורכ'ן פילהארמאנישען ארקעסטער, 22.00 פעליעטאן, 22.15 קאמוניקאטען (מעטעראלאגישע, פאליציי, ספארט- און אנד.), טאנץ-מוזיק

יודישע ארטיסטעז אין דער קינא-מלוכה האליוואוד

אז יודישע שוישפילער האבען אלע מאל פערנומען אנ'אנגעזעהן ארט אויף דער וועלט-ביהנע, דאס איז שוין א לאנג-בעוואוסטער פאקט.

יודען אלס שוישפילער האבען צו יעדער צייט זיך אויסגעצייכענט אויף אלע וועלט-ביהנעס, נישטא, דאכט זיך, דאס לאנד, וואו יודען האבען נישט פיגורירט אויף א גרויסען אופן צו דער דראמאטישער קונסט פון יענעם לאנד, אבער מיר רעדען נישט, אין דעם איצטיגען מאמענט, וועגען יודען אלס שוישפילער בכלל. נאר יודישע שוישפילער אין דער פילם-וועלט, בעזונדערס אין גאר דער לעצטער צייט, ווען דער קלאנג-פילם איז געוואר'ען אזוי פאפולער און האט אנגעהויבען ארויסשטויסען דעם שטומען פילם פון דער טעאטער - וועלט.

אמת די דאזיגע קלאנג-פילמען זענען אייגענטלעכע, האבען א צאהל בעוואוסטע קינא-שוישפילער געמוזט אפטרעטען דעם פעלד צו אנדערע. מיר ווייסען אז אפילו אזא בעדייטענדער קינסטלער, ווי עמיל יאנינגס וועלכער האט עטליכע יאהר צייט בעצויבערט דעם אמעריקאנער פובליקום, האט איצט געמוזט צוריקפאהרען קיין דייטשלאנד, ווייל ער האט זיך נישט געקאנט צופאסען צו דעם קלאנג-פילם. ער האט נישט געקענט בעהערשען די ענגלישע שפראך, און במילא האט ער דא מעהר נישט געהאט וואס צו טון.

די יודישע שוישפילער האבען אבער בעוויזען, שנעלער, ווי א סך אנדערע נאציאנאליטעטען, זיך צוצופאסען אויך צו דעם דאזיגען נייעם פעלד. שוין אפגערעדט פון אזעלכע „שטערנס“ ווי אל דזשאלסאן, עדי קאנטאר אדער דזשאָרדזשי דזשעסעל, בעלא לוגאסי, סאפ'יא טאקער און אנדערע, וועלכע זענען פון פריהער שוין געווען בעקאנטע שוישפילער אויף דער אמעריקאנער וואדעוויל-ביהנע. אזעלכע ווי זיי האבען זיך געזעהגלייך די צונג נישט געדארפט „איבערדרייען“. זיי האבען ענגליש בעהערשט שוין פון פריהער אויך. און אין דעם רעדענדיגען פילם האבען זיי פערקערדרט, זיך געפיהלט נאך א סך בעסער, ווי אין דער שטומער. מיר האבען אויך דא א צאהל אנדערע יודישע שוישפילער, וועלכע האבען בין די קלאנג-פילם געשפילט יודיש אין יודישען טעאטער, און דאך האבען זיי זיך נישט פערלוירען און האבען געמאכט א גרויסען דערפאלג אויך אין דער ענגלישער קלאנג-פילם. אלס בעסטער בעווייז קען דינען מוני ווייזענפריינד, וועלכער איז אין א גאנץ קורצער צייט געווארען אזוי פאפולער אין דער פילם - וועלט אלס פאול מוני, וועלכער האט זיך אויסגעצייכענט סיי אין דעם שטילען און סיי אין דעם רעדענדיגען-פילם. ווייזענפריינד האט זעהר וועהניג דערפאהרונג געהאט אויף דער אמעריקאנער ביהנע, איידער ער איז אריבער צו דעם פילם.

פערפייגעדעגיג איז דא כדאי צו דערמאנען, אז לעצטענס האבען די צייטונגען געמעלדעט, אז מוני ווייזענפריינד קעהרט זיך אום צוריק צו דער אמעריקאנער ביהנע. ער איז, הייסט עס, מיד געווארען פון שפילען פאר א „בלינדען פובליקום“, ער בענקט הייסט עס נאך א לעבעדיגען עולם. ער בענקט נאך די רוישיגע אפלאדיסמענטען. ער שפילט, — וויל זעהן די פנים'ער פאר וועלכע ער שפילט, — וויל זעהן, ווי זיין שפילען ווירקט אויף זיי. אבער דאס איז, לויט אלע וואהרשיינליכקייטען, נאר אנ'איבערגאנג. עס וועט נישט לאנג נעמען און ער וועט זיך ווידער צוריקקעהרען צו דער פילם - וועלט.

אבער מיר ווילען זיך דא נישט פערנעמען מיט דער קינסטלערישער ווערט פון די יודישע שוישפילער אין דער פילם-אינדוסטריע. אינטערעסאנט איז דא צו בעקענען זיך מיט דער צאהל שוישפילער, וואס געפינען זיך אין האליוואוד און וואס עס וואלט קיינמאל ניט איינגעפאלען, אז זיי זענען יודען אפילו אזא „שטערן“ ווי טשארלי טשאפלין זאגט מען, איז אויך א יוד. קיינער האט עס נישט פעסטגעשטעלט, און קיינער האט עס נישט געלייקענט אפילו טשארלי אליין האט, דאכט זיך, נישט געפונען פאר נויטיג צו לייקענען, אז ער איז א יוד.

אבער מיט טשארלי אדער אהן איהם — דער יודישער צעטעל אין האליוואוד איז זעהר גרוים און בעדייטענד. עס זענען אבער פערהאן א סך אנדערע, וועגען וועלכע קיינער האט קיינמאל נישט דערמאנט, זיי זענען יודען. אזעלכע למשל, ווי לואים וואלהיים, ריקארדא קארטעץ, פון קארל לייל, בעבי דאניעלס און א סך אנדערע.

פון דער גרויסער צאהל שוישפילער אין דער גרויסער פילם-וועלט, וואס מיר ווייסען, אז זיי זענען יודען, איז גענוג צו דערמאנען דעם בעריהמטען רודאלף שילדקרויט, וועלכער האט פערנומען אזא אנגעזעהענעם פלאץ אויף דער יודישער ביהנע. און זיין יונגען זוהן, דעם ראמאנטישען שוישפילער יוזעף שילדקרויט, וועלכער האט קיינמאל אויף דער יודישער ביהנע נישט געשפילט. מיר ווייסען פון קארמעל מייערס און אלמא רובענס, דזשארדזש סידני און ליליאן ראט. און ווויוען סיגעל, וועלכע איז א פאלארעלפיער יודיש מיידעל.

ליליען ראט, דערצעהלט מען איז אויך איינע פון די גאר יונגע „שטערנס“ וועלכע האט אנגעהויבען איהר קאריערע אין א בראדוויי-טעאטער, און וועלכע איז איצט כאטש זי איז נישט מעהר ווי צוואנציג יאהר אלט, שוין פערעכענט אלס איינע פון די בעדייטענדסטע פילם - שפילערינס, און ספעציעל אין די קלאנג-פילמען, וואו זי האט זיך אויסגעצייכענט סיי מיט איהר ארט רעדען און סיי מיט איהר זינגען. איהר דערפאלג, זאגט מען האט זי צו פערדאנקען די צוויי פילמען, אין וועלכע זי האט געשפילט די הויפט-ראלען דעם „ליבע-פאראד“ און דעם „וואגאבונדען-קעניג“.

פונקט אזוי האט וויוויען סיגעל, וועלכע האט זיך אויך דערווארבען א נאמען אויף דער ענגלישער ביהנע, געמאכט זיך א נאמען אין דעם פילם „דאס ליד פון מערב“ און איצט אין א נייעם פילם „די מלכה פון פאלק“.

אינטערעסאנט איז אויך, ווי אזוי א צאהל יודישע טעכטער, מיט פשוטע יודישע נעמען, ווענען זיי האליוואוד אזוי נעבעך, פערבייטען געווארען, אז עס איז שווער צו דערקענען זיי לויט די נעמען, אז זיי זענען יודען. ווער וואלט למשל איינגעפאלען, אז ליליא לי איז גאר אויגוסטא אפעל? און ווער וואלט איינגעפאלען, אז דער בידייטענדער שוישפילער טענעז האליע איז איינעגטליך דער בעקאנטער יודישער ארטיסט אליהו טענענהאליץ, וועלכער האט געשפילט ביי מאריס שווארץ? און זיי זענען נישט די איינציגע, וואס האבען זייערע נעהמען אזוי געביטען, אז עס איז שווער צו דערקענען אז זיי זענען יודען.

פון די לעצטע יודישע שוישפילער וואס זענען אונז צוגעקומען איז דעם קלאנג-פילם, איז האליוואוד איז תעדי גרין, וועלכער האט זיך אויסגעצייכענט אלס דער יוד לאזארוס אין „קיבעצער“ און אין א צאהל אנדערע פילמען. אויך פעני בראים וועלכע האט שוין זייט פיל יאהרען א נאמען אויף דער אמעריקאנער מוזיקאלישע ביהנע, איז לעצטענס געווארען פאפולער אין דעם פילם.

די צאהל יודישע שוישפילער אין האליוואוד איז אין צווייפעל א סך גרעסער ווי די, וואס זענען דא דערמאנט געווארען. מיר האבען נישט געהאט די כוונה אויסצורעכענען זיי דא אלע. עס איז אבער גענוג צו געבען א בעגריף וועגען די יודישע שוישפילער אין האליוואוד.

ב. ד. נוגעם.

די הכנות צום צווייטן צפון-יריד אין ווילנע

דער ערפאלג פון 1-טען אלפוילישען צפון-יריד, וועלכער איז פארגעקומען אין ווילנע פון 31-טען אויגוסט ביז דעם 9-טען סעפטעמבער 1928 יאהר, האט בעוויזען, אז די דאזיגע אונטערנעהמונג האט אנ'עקזיסטענץ-רעכט אויף להבא. טראץ דעם שווערען קריזיס, וועלכער הערשט יעצט (און ספעציעל און ווילנא) זענען דאך די ווילנער ווירטשאפטליכע ספערען צוגעטרעטען אויך דעם יאהר צו דער ארגאניזאציע פון 2-טען צפון-יריד וועלכער וועט פארקומען אין חודש סעפטעמבער, אויף די ספעציעל פאר איהם רעזערווירטע ערד-שטחים אין בערנארדינער גארטען.

נאכן פערענדיגען די צוגרייטונגס-ארבייט דורך דעם קאמיטעט פון 1-טען צפון-יריד האט זיך קאנסטיטואירט דער אויספיהר-קאמיטעט פון 2-טען צפון-יריד אין צוזאמענשטעל פון 31 פערזאן, מיט'ן פרעזידענט פון דער שטאט ווילנע, יוזעף פאלעיעווסקי, בראש, און פרעזידיום פון דעם דאזיגן קאמיטעט זענען אויסגעוועהלט געווארען יוזעף פאלעיעוסקי, פרעזידענט פון דער שטאט ווילנע, ראמאן רוזינסקי פארזיצער פון ווילנער האנדעלס-אינדוסטריע קאמער וולאדיסלאוו שימאנסקי, פארזיצענדער פון האנדווערקער קאמער און ווילנע, זיגמונט פארטקעוויטש, מיטגליד פון שאף-קאמיס'ע, יאנינא קירטיקלים, פרוי פון ווילנער וויצע-וואיעוואדע, יוזעף קאראלעק, ראט מאן און פארזיצער פון דער קאמונאלער שפאר-קאסע אינזשינער שמואל טראצקי ראטמאן פון ווילנער מאגיסטראט, פראפ. פערדינאנד רושטשיץ דעקאן פון פאקולטעט פאר שיינער קונסט ביים ווילנער אוניווערזיטעט און לייזער קרוק, לאוניק פון ווילנער מאגיסטראט.

אויף דער ביטע פונ'ם יריד-קאמיטעט האט מארשאל יוזעף פילסודסקי איבערגענומען דעם פראטעקטאראט איבער דעם 2-טען צפון יריד אין ווילנע, אלס דירעקטאר פון 2-טען צפון-יריד איז בעשטימט געווארען אינזש. יאן לוויטשקאווסקי.

אלס שעף פון דער אפטיילונג פאר פרעסע און פראפאגאנדע איז בעשטימט געווארען דער מיטגליד פון פערוואלטונג פון זשורנאליסטען-סינדיקאט אין ווילנע רעדאקטאר באלעסלאוו וויט סיענציער.

די ביורא פון דער דירעקציע געפינט זיך אין בערנארדינער גארטען און איז טעטיג טעגליך א חוץ זונטאג און חגאות פון 9 ביז 2 נאכמ. און פון 5 ביז זיבען אווענד.

דער צפון-יריד האט זיך געשטעלט אלס הויפט ציל אויסצווייזען פוילען און אויסלאנד אויף די גרויסע שעפערישע מעגליכקייטען פון די צפון-מזרח'דיגע קאנטען, הן פאר די אינערליכע מערק פון פוילען, הן פאר'ן פוילישען עקספארט. דער יריד וועט ארומנעמען אלע טיילען פון פאבריקאציע, לאנדווירטשאפט און האנדווערק-אינדוסטריע. גלייכצייטיג מיטן צפון-יריד און איפ'ן זעלבען שטח-ערד וועט פארקומען א אויסשטעלונג פון פאלקס-אינדוסטריע און פאלקסטימליכע קונסט, וועלכע וועט ארומנעהמען אלע רעגיאנאלע הויפט-צענטרען אין פוילען ווי אויך אין די באלטישע לענדער. אין דעם צוועק איז שוין אנגעקנופט געווארען א קאנטאקט מיט לעטלאנד, עסטלאנד, און פינלאנד, ווי אויך שוועדען, נארוועגיע און דענעמארק. דורך דער פערמיטלונג פון אונזערע דיפלאמאטישע פערטרעטערשאפטען אין די דאזיגע לענדער. פאריגע וואך האט זיך צוריקגעקעהרט פון זיין רייזע אין די באלטישע לענדער, דער דירעקטאר פון 2-טען צפון-יריד, פילוטשאקאווסקי, וועלכער האט דארט געהאלטען, אין צוזאמענהאנג מיט דעם פאראויסגעזעהענעם אנטייל פון די דאזיגע מלוכה אין דער ארגאניזאציע פון 2-טען צפון-יריד און אויסשטעלונג פון קונסט און אינדוסטריע. די דאזיגע רייזע האט געבראכט מיט זיך פאזיטיווע רעזולטאטען. א ספעציעל בעדייטענדען אנטייל אין דער אויסשטעלונג וועט נעהמען לעטלאנד און עסטלאנד. סאמע כדאי אויך צו פערצייכענען, אז פון אלע סקאנדינאווישע און באלטישע לענדער, וועלען קומען ספעציעלע אויספלוגען קיין ווילנע בכדי צו בעזוכען דעם צפון-יריד. די ארגאניזאציע פון די דאזיגע אויספלוגען געפינט זיך אין די הענד פון אונזערע קאנסולארע פארשטעהערשאפטען, ווי אויך ספעציעל-ארגאניזירטע שטאטישע-קאמיטעטען. ס'איז כדאי אויך ספעציעל אונטערצושטרייכען די גרויסע פערא-אינטערעסירונג מיט'ן יריד אויך מיט דער אויסשטעלונג מצד אלע ווירטשאפטליכע ספערען פון די באלטישע לענדער. די פראפאגאנדע ווערט דארט אגיטענסיוו געפיהרט אין די געהעריגע מלוכה-שפראכע.

—=:[]:=—

אין דער לעטשניצע
17 זגערסקא 17
איז טעטיג פון 1—2
ערצטליכער הויט-
ווענערישער גאבינעט
אונטער דער לייטונג פון
ד"ר ה. רוזשאנער

דאס ערשטע מיידעל

פונ'ם לעבען פון דער היינטיגער יוגענט אין רוסלאנד.

פון ניקאלאי באגדאנאוו

12.

מיר זענען געזעסען אין קלוב און פערגעסען אלץ ארום. די גאנצע וועלט איז געווען ביי אונז אויף דער דלאניע. א קליינינקייט, פאר אונזערע אויגען איז סוף כל סוף געלעגען דאס בוך, וועגען וועלכען מיר האבען אזוי פ'ל געחלומ'ט. דאס בוך, וואס מיר האבען אויסגעשריבען אויף די בלוטיגע פונטען מעהל פון דער פארשטעלונג. אויפ'ן בוך איז אנגעמאלען א פינף-עקיגער שטערען און אינעווייניג זענען אנגעשריבען אט די אלע אמת'ן, צו וועלכע מיר האבען געשטרעבט. אנגעשריבען אזוי פערשטענדליך און פשוט. און אונז האט זיך געדאכט, אז דאס איז אנ'ענין נישט פאר אונזערע קעפ.

מיר האבען זיך מיט פייער א נעהם געטון פאר'ן בוך. אונזער פריינד, סאניא האט אונז אונטערגעראפען און אונז אנגעוויזען און איינגיכען דאס בעזען מיר געקענט דערקלערען דעם ביטערען מעכאנזם פון דער קאפיטאליסטישער וועלט מיט איהר מעהר-ווערט, קריזיסען, און פארוואס אט די יוגענט דארף אונטערגעהן...

איצט וועלען מיר קענען דיסקוטירען מיט וועמען איהר ווילט! איצט וועלען מיר זעלבשטענדיג בעווייזען. מיר האבען זיך דערוואוסט דעם סוד פון די סודות. מיר האבען אנגעהויבען פערשטעהן און אנטערנאציאנאלען מאסשטאב.

איינמאל, ווען מיר האבען געלייענט דעם קאפיטעל וועגען קאמף צווישען ארבייטער און קאפיטאל, האט ריקאריאק, וועלכער איז געזעסען מיט א פערטראכטען אטעם און אריינגעקוקט אין מויל סאניען, וועלכע האט געלייענט, דאס פערטראכטערהייט א האנט געטאן:

— אזוי ווי עס קעמפען צוויי ריטערס: איינער איז אנ'אלטער און א שלעכטער, און דער צווייטער א יונגער, א שיינער, און עס ווילט זיך פערבינדען מיטן יונגען ...

— עס איז נישט קיין שאד אומצוקומען, — האט געזאגט, פערבייסענדיג א ליפ, איוואן ארוואנאוויטש, — ווייל אלץ איז פונקט אויסגערעכענט.

און יעדעס מאל, ווען מיר זענען זיך פונאנדערגעגאנגען, האבען אונזערע אויגען נאר אנדערש געלויכטען. און סאניעם אויגען האבען אונז אזוי צערטליך בעקוקט, אז מיר זענען געווארען אומרוהיג, און געהאלט גלייך ווארפען זיך אין קאמף. ערשט איצט האבען מיר זיך דערפיהלט ווי קאמסאמאלצעס! און, וואפיל פיכער עס וואלט זיך נאך איבערלייענען! מיר האבען איצט געוואלט א סך דערוויסען זיך. און סאניע: דאס עס געפרייט. און אונז האט עס דאפעלט געפרייט.

מיר האבען געלייענט דאס קאפיטעל וועגען דער רעוואלוציע. פאר אונזערע פענסטער האט זיך פלוצלונג אויפגעהויבען א וואלקען שטויב און עס האבען זיך דערהערט דאס האוקען פון די הינט און די געשרייען פון דעם „פוקס“ קינדער.

דאס איז אנגעקומען שטשוקין. דער שטויב האט זיך צעוויהט און מיר האבען דערזעהן, ווי שטשוקין הויבט זיך אויף פון שטויב, טאפט זיך ארום און בעקוקט דעם צושטעגטען וועלאסיפעד.

מיר האבען נאך נישט געזעהן, אז מען זאל אזוי האסטיג צופאהרען, און, האנדערענדיג זיך, וואס שטשוקין איז אזא גוטער וועלאסיפעדיסט, זענען מיר איהם נאכגעלאפען אנטקעגען.

באלד האט סאניא געוואשען מיט א נאסען האנטוך די צוקלאפטע ערטער און געשמירט מיט יאדינע, און מיר האבען גערייניגט זיין אנצוג. איך האב זיך אפגעקעהרט אויף א מינוט, שמייכענדיג זיך פון שטויב און א קוק געטון אויף סאניע.

זי האט פלינק געהיילט שטשוקינס וועלעכבאלינען און ער האט אריינגעזען די אויגען און איהר, בעקערענדיג איהר גראציעזע האלז, אקסלען א. א. וו... ער... — האב איך א טראכט געטון, — מאכט א טעות, — און גלייך א שלעכט געפיהל בעקומען צו שטשוקינען.

עס האט אנגעהויבען ווערען פינסטער, ווען שטשוקין איז צו זיך געקומען.

— נו, וואס, רופען א פערזאמלונג? — האט סאניע געפרעגט.

— ניין, איך האב חשק צו כאפען א שפאציר, אפפרישען זיך, איך בין נאך אלץ נישט געקומען צו זיך — האט געזאגט שטשוקין, זיך מאכענדיג, אז איך האב איהם נאך מעהר פיינט געקריגען.

ער האלט אונז פאר פוערים, מאכט אנ'אנשטעל, — נו, גו פרובירן.

ווען שטשוקין און סאניע זענען אוועק איבער די פערוואקסענע וועגען, בין איך זיי בעגלייטענדערהייד נאכגעגאנגען. דאס פעלד איז געווען בעוואקסען מיט הויכע גראזען, האב איך זיך ארומגעלאזט אויף אלע פיר און געקראכען נאכגעבען זיי.

— נו, וואס הערט זיך אין א'קאם? וואס פארא אינסטרוקציעס טראגט איהר עפעס אויס? — האט סאניע געפרעגט.

— קאסטיצקי האט נישט וואס צו טון טראגט ער אויס. ס'איז א שיינער פאק ביי איין... איהר ווייסט, דער זון-אונטערגאנג וועהט אוים ווי א ראש זעהר מיידעל, וואס לעגט זיך שלאפען, איך גלויב, אז איהר זעהט אזוי אוים... — האט שטשוקין אומגעפייטען דאס געשפרעך.

איך ביים די ליפען, איך קען נישט רעדען אזוי שיין, נאר איך דריק צונויף די פויסטען. — איך וועל איהם שוין דערלאנגען, ווי עס בעדארף זיין, אויב ער וועט גיין ווייטער וואס, מיר הימען זי אפ פאר איהם? די גאנצע „אטשייקע“ העט מיר דאנקען.. איך האב זיך אביסעל אויפגעהויבען, און דערזעהן — שטשוקין נעהמט סאניען פאר דער האנד.

אט, עס הויבט זיך אן: מיין הארץ האט זיך אפגעשטעלט. און דערנאך איז מיר געווארען הייס, און איך האב נישט געקענט אפאטעמען.

— אט וואס, — האט פלוצלונג סאניע א זאג געטון. — די חברה ווארט אויף אונז. קומט צוריק. איך האב נישט ליב, אז מען האלט מיך אונטער'ן האנד, חבר שטשוקין. און זיי האבען זיך אומגעקעהרט צוריק.

— אפשר אביסעל שפעטער? — האט נאכגעפרעגט שטשוקין, דערוואגענדיג זיך.

איך האב זיך אויפגעהויבען און טיף אפגעאטעמט. איך האב א ציטער געטון, אויף דער אנדערער זייט וועג איז געשטאנען ריקאראק און געהאלטען אין האנד א געוונדען שטעקען.

— ס'איז הונגר, — האב איך געזאגט.

ריקאראק האט איבערגעבראכען דעם שטעקען ווי א שטרוי און א ווארף געטון אויף די שפורען פון שטשוקינס טריט.

— נאך אביסעלע, — האט ער געזאגט, — אפשר שפעטער?

נאך אביסעלע! און שטשוקין זיים נאך איצט נישט ווי געפעהרליך עס איז געווען זיך צעלאזען וועגען זון-אונטערגאנג וואס זעהט אוים ווי א ראזער מיידעל!

און ציטער פון „יאטשייקא“ האט שוין גאר ברענט א נאמען און בעלויכטען דעם גאנצען ציטער, די בלומען אויף די פענסטער, די האנטיכער אויף די ווענד, אויסגענייט נישט מיט הענער, נאר מיט רויטע ארמייער אויף פערד און צו-פוס, בעשאטענע מיט רויטע שטערען, סערפען, און האמערס, פאר גיעם חברטעס האפען עס געמאכט.

די פערזאמלונג איז דורכגעגאנגען לעבעדיג. שטשוקין האט אהן אנ'אפשטעל אפגעגעבען א בעריכט וועגען דער ארגאניזאציע פון דעם גאנצען ראיאן און וועגען דער לויפענדיגער ארבייט. סאניע האט דערצעהלט וועגען דער ארבייט פון אונזער „יאטשייקע“ און שטשוקין נעהמט נישט אראפ פון איהר די אויגען. ער פערשטארעט די אויגען. קוקט פון א זייט, און גיט אפילו נישט א פינטעל מיט'ן אויג...

סאניע כאפט אויף איהם א קוק פון צייט צו צייט, ס'דארף הויבט מיר אן קלאפען. און ביי דיקארקע'ן ציטערן זיך אין די אויגען מיט א שלעכט פייערל...

און סאניע קוקט אויף שטשוקינען, קוקט און פלוצלונג — א שלעפ ארוים מיט צוויי פינגער פאר די שפיצען א ראטען נאנייכעל, וואס האט זיך ארויס געוועהען פון שטשוקינס קעשענע — א שלעפ און עס זענען ארויסגעפאלען אויפ'ן טיש גלייך צו סוף אויפ'ן קראטאקאל א נאטיצבעל, א קעמפעלע, און א קיילעכדיג שפיגעלע.

(פארטזעצונג קומט).

ארעסטירט דעם אנפיהרער פון דער „אייזערנער גוואַרדיע"

בוקארעשט, 26. (יט"א טעלעגראפיש) היינט איז ארעסטירט געוואָרען דער אנפיהרער פון דער „אייזערנער גוואַרדיע" קאדרעאנו. ער וועט זיין ארעסטירט ביז'ן פראצעס.

ארעסטירטע אנטיסעמיטען ער-קלערען א הונגער-שטרייק

בוקארעשט, 26. (יט"א טעלעגראפיש). אין באַרשא האט פאליציי ארעסטירט 5 אנטיסע-מיטישע אגיטאטארען. די ארעסטירטע האבען ער-קלערט א הונגער-שטרייק.

דערשאָסען א יוד

בוקארעשט, 26. (יט"א טעלעגראפיש). אין שטעטעל א'היים, אין בעסאראביען, איז א באנדיט אנגעפאלען אויפ'ן יוד לאנדאו און אים דערשאָסען אויף טויט.

הגם מען האט דעם מערדער ארעסטירט, האט ער ערקלערט, אז מען וועט אלע יודען אויסמארדען.

נישט ערלויבט א צוזאמענפאר פון יודישע סטודענטען

טשערנאוויץ, 26. (יט"א טעלעגראפיש). דא האט געוואלט פארקומען א צוזאמענפאהר פון יודישע סטודענטען. די אדמיניסטראציע מאכט אבער אין לעצטען מאמענט נישט ערלויבט דעם צוזאמענפאהר.

באַנקראטירט און בעגעהט זעלבסטמארד

ראוונע, 26. (יט"א טעלעגראפיש). דא האט באנקראטירט דער סוחר יצחק טישלער. ער איז אויך ענטלאפען. שפעטער איז אנגעקומען א ידיעה, אז טישלער איז בעגאנגען זעלבסטמארד אין שטעטעל יעווראשאו.

אינזש. רוטענבערג אַרויסגע-טרעטען פון פאלעסטינער רעטונגס-קאמיטעט

פאריז, 26. (יט"א טעלעגראפיש). אינזש. רוטענבערג האט רעזיגנירט פון אמט אלס מיטגליד פון פאלעסטינער רעטונגס-קאמיטעט. רוטענבערג ערקלערט רוטענבערג'ס רעזיגנאציע דערמיט, ווייל ער טראגט צו צו פיעל ארבייטען, האט ער קיין צייט פאר דער פליכט אין רעטונגס-קאמיטעט.

רעוויזיאניסטען איבערגעריסען בעציהונגען מיט'ן „דואר היום"

ירושלים (יט"א) די רעוויזיאניסטישע פארטיי לייטונג האט פערעפענטליכט אן ערקלערונג, אז זי רייסט איבער אלע בעציהונגען מיט דער העברעאישער טאג-צייטונג „דואר היום" און אז דער נאמען פון ז. זשאבאטינסקי ווערט צוריקגעצויגען פון דער צייטונג. עס ווערט מיטגעטיילט, אז דער קאנפליקט צווישען די רעדאקציע מיטגלידער און אייגענטימער פון „דואר היום" וועט איצט פארשיינדליך ווערען דורך א בוררים-געריכט. דער רעדאקטאר פון „דואר היום" ה' איתמר בן-אבי האט צייטווייליג צוגעשטאנען צו דער רעדאקציע פון דער צייטונג.

נפטר געוואָרן דער לודמירער רב

לעמבערג (יט"א) אין היגען שטאטישען שפיטאל איז אין עלטער פון 48 יאהר נפטר געווארען דער לודמירער אב"ד הרב פנחס ווינער, בעקאנט אלס דראשקעפאלער רב". ער האט געשמ'ט מיט זיין חריפות און בקיאות. די לודמירער קהלה האט טעלעגרעפירט איהרע פארשטעהער קיין לעמבערג מען זאל אראבצובריינגען דעם נפטר צו קבורה קיין לודמיר, אבער צוליב טעכנישע סיבות האט די קבורה געמוזט פארקומען אין לעמבערג.

ענטפער אויפ'ן מעמאריאל פון ועד הלאומי
צו דער בריטישער רעגירונג

ירושלים (יט"א) דער שטעל-פערטרעטער פון הויך-קאמיסאר סער סטיוארט דעוויס האט צו-געשיקט דעם ועד-הלאומי א בריף, אין וועלכען ער בעשטעטיגט ראס ערהאלטען דעם מעמאריאל פון ועד-הלאומי, אין וועלכען עס איז ענטהאלטען א קריטיק פון די אויספיהרונגען פון שאו-בעריכט. גלייכצייטיג טיילט ער מיט אין נאמען פון קאלאניער מיניסטעריום, אז די רעגירונג פערפאלגט אויפמערק-זאם די געשעהענישען אין א"י. סער דעוויס ציהט די אויפמערקזאמקייט פון ועד-הלאומי אויף דער ערקלערונג פון פרעמיער און פארלאמענט פון 3. אפריל און די ערקלערונגען פון די בריטישע רעפרע-זענטאנטען אויפ'ן פארום פון פעלקער-בונד.

פאַלעסטינער דעבאַטע אין ענגלישען פאַרלאַמענט

לאנדאן, (יט"א טעלעגראפיש) די פאלעס-טינע-דעבאטע אין ענגלישען פארלאמענט, וועט זיך וואהרשיינליך, אנהויבען קומענדיגע וואך.

סימפסאנס בעריכט פערעפענט-ליכען אין אקטאבער

לאנדאן, (יט"א טעלעגראפיש) סימפסאנס בעריכט וועט ערשט פערעפענטליכט ווערען אין אקטאבער.

מפלה פון ווילנער „מכבי" אין וואַרשא

ער פערשפילט 9:0 לטובת „פּאלאניא".

וואַרשא, 26 (טעלעפאניש פון אונזער קא-רעספאנדענט) היינט איז אין וואַרשא פארגעקומען א פוס-באל מעטש צווישען דער „פּאלאניא" און ווילנער „מכבי".

דעם ווילנער „מכבי" האט מען געהאלטען פארדעם זעהר שטארקען קלוב. דער מעטש האט זיך אבער פערענדיגט זעהר נישט גוט פאר „מכבי". דער רעזולטאט איז געווען 9:0 לטובת „פּאַ-לאניע".

לאקאוט פון דרוקער-אַרבייטער אין וויען

וויען, 26. (א.ט.א.) דער פערבאנד פון די וויענער דרוקעריי בעזיצער האבען ערקלערט א לאקאוט פון די דרוקער ארבייטער, א תּנאי די פאס זאגען בעשעפטיגט אין די צייטונגען.

צוליב דעם לאקאוט בלייבען 10 טויזענט ארבייטער אהן ארבייט.

ענדערונגען אויפ'ן אַמט פון קאמיסאַר פאַר אויסערליכע ענינים

דער אפטרעטענדער קאמיסאר טשיטשערין

דער נייער קאמיסאַר ליטווינאוו

דער געוועזענער ליטווישער דיקטאטאר וואלדעמאראס אינטערנירט

קאוונא, 26. (ספ. טעל.) לויט א פעראָרדנונג פון קאמענדאנט פון קאָוונע איז בייאַכט אַרעסטירט געווארען דער געוועזענער ליטווישער דיקטאטאר וואלדעמארעס.

וואלדעמארעס איז ארויסגעפיהרט געווארען אין א אומבעקאנטע ריכטונג. א גאנצע נאכט זענען איבער די קאוונער גאסען ארומגעגאנגען פאטרולען.

די סיבה פון ארעסט איז דאס פערשפרייטען א גרויסע צאהל אומלעגאלע פראקלאמאציעס, אין וועלכע די רעגירונג איז שטארק אטאקירט געווארען.

קאוונא, 26. (אטאו) פון קראטינגען איז מעו מודיע, אז פרייטאג 6 א זייגער אינדערפריה האט מען אין דעם גוט, וואס האט אמאל געהערט צום פראנצויזישען גראף טישקעוויטש, געבראכט צו פיהרען וואלדעמאראסען, וואו ער איז אונטער א שטרענגער וואך איינקוואטירט געווארען.

די לויה פון די קרבנות פון דער קאטאסטראפע אין קאבלענץ

200 טויזענט מענשען זיך בעטייליגט אין דער לויה

קאבלענץ, 26. (א.ט.א.) אין קאבלענץ קומט היינט פאר די לויה פון די קרבנות בעת דער קאטא-סטראפע ביי דער בריק.

די טויטע זענען פארמיטאג געבראכט געווארען אין א טרויער-האלע, מכדי צו געבען דער בעפעלקע-רונג די געלעגענהייט פערבייצוגעהען אין א טרויער-צוג. טויזענדער זענען אדורכמארשירט פאר דער לאנגער רייהע טרונעס.

הערוויל האבען זיך אין די גאסען, איבער וועלכע דער טויטען-צוג האט געזאלט אדורכגעהן, אויסגע-שטעלט טויזענדער מענשען. מען שאצט דעם מענ-שען-המון אויף 200 טויזענד. א גרויסע צאהל איז געפאלען אין חלשות.

א"ום 4 א זייגער האט זיך אנגעהויבען דער טרויער-צוג. אין דער שפיץ איז געגאנגען א פייער-לעשער - ארקעסטער פון 500 מאן, דאן פערשידענע פערעראיינען און זיבען ארדענס, וועלכע האבען געטראגען 154 פעהנער. נאך די פעראיינען זענען געגאנגען די גייסטליכקייט און דאן 10 וואגענס מיט די קרבנות.

אויפ'ן צמענטאוש האט מען צוגעלאזט נאר די קרובים פון די טויטע און פערזאנען מיט ספעציעלע איינלאדונגען.

קאטאסטראפע מיט אַעראָפּלאַן פון וועט-געיעג ארום אייראָפּא

ביידע פליהער דערהרג'עט

בערלין, 26. (א.ט.א.) ווי עס מעלדעט די ליטונג פון דעם אעראפלאנען-געיעג ארום אייראפא, האט זיך דער אעראפלאן „צ. 4" מיט אפערמאן און יעזשעמבסקי, ביי לאנדען אין ליאן, זיך אנגעשטויסען אן אן אנטענע און אראפגעפאלען. ביידע פליהער זענען דערהרג'עט געווארען.

גרויסער שטורם-ווינט אין זאקאפאנע

זאקאפאנע, 26. (טעלעפאניש). איבער זאַ-קאפאנע איז אדורך א געוואלדיגער שטורם-ווינד, וועל-כער האט אנגעמאכט גרויסע היזקות. א סך ביימער זענען אומגעווארפען געווארען, ביימער זענען ארויס-געריסען געווארען מיט די ווארצלען.

עס זענען אויך פאראן מעהרערע פערוואונדעטע.

בעקאַנטמאַכונג.

אַזוי ווי אויף מלינאַרסקאַ 7 געפינט זיך אַ ביוראָ אונטער'ן נאָמען „אַבראַנאַ", ערקלער איך, אַז די דאָזיגע ביוראָ האָט נישט קיין שום שייכות מיט מיין ביוראָ „אַבראַנאַ", וואָס געפינט זיך אויף דער שענקעוויטשאַ 15, און דאָס פעררופען זיך אויף מיין נאָמען וועל איך בעטראַכטען אלס שאַנטאַזש און צוציהען די שולדיגע צו פעראַנטוואָרטליכקייט.

מאַקס באַרנשטיין

שענקעוויטשאַ 15.

פערשארטענער טייך

מיט דער רייצענדער

Befty Compson, Ryszard Barfhelmess

רעזשי: Frank Lloyd 100 פראָצענט קלאַנג-זינגענד און רעדענדיגער פילם רעזשי: Frank Lloyd

נעכסטער פראָגראַם

פון קלאַנג-פילם-טעאַטער

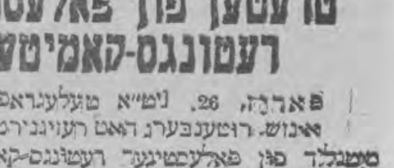

היינט 2 פארשטעלונגען — 4 נאכמ. און 8[15] אוונט

די בעוואוסטע מוזי-קאלישע קאמיקער EDDIE i THEO | פערעכטיגע רעווי מיט דער פרימאבאלערינא ANNA ZABOJKINA מיט איהר קאָרפּס דע באלעט

גרויסער אינטערנאציאנאל-פּראגראם. 24 וועלט-צירק-אַטראַקציעס. ווילדע חיות פון אלע סאָרטען. באר עטליכע טעג.

CYRK AMARANT

4 מאַשטען 4

אַלעע קאַשטשושקי 75.

זיכערע הילף און א רפואה

אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיסן

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאן און עס פאלט אריין אין דעם בויך און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטארבט. ספעציעל גוטע הייל-באנדאזשן אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראפעסארן מיט מיינע באהאנדלונג און פון דייטשען פראפעסאר-דאקטאר בראכבערג בעווייזן זיכער דעם שווערסטען און געפערליכסטען ברוך, אויך פאר הויקערס לייטונגען מיט הייל-באנדאזשן און אפאראטן פאר פערקרימטע פיס און פלאטפוס ספעציעלע איינלאגען אין די שיך. קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאקען פאר די גרעסטע קראנקע אדערן.

עמפפאנגט פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אווענד.

ארטאפעדישע אנשטאלט

Specialist J. RAPAPORT Ortoped von Lemberg
Łódź, WÓLCZAŃSKA 29, front II p.

בעמערקונג: דאס "ערווענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסארן: פראפ. ד"ר באראנטש, פראפ. ד"ר י. מארישלער, פראפ. ד"ר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע. מיר בעהאנדלען אויך אן פערזענליך פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

דעם געעהרטען ה' דיר. י. ראפאפארט, ספעצ. פאר ברוך-ליידענדע און לאדז, וואלטשאנסקא 29, פראנט 2. שטאק, פאר דער גוטער אינטערעסאנטער הילף און רעטען מיך דעם ערשטען טאג ראש השנה פון דעם שווערען און פאר מיין לעבען געפעהרליכען ברוך, פאר דעם תיסענשאפטליכען אנלעגען פון דעם באנדאזש און מיין מעטאדע דאנק איך אויף דעם וועג הערצליך און עמפפעהל איהם דאדורך פאר אלע ברוך-ליידענדע

Dr. M. Minzer, N. lekarz kolejowy K. Chorych.

Komunikacja autobusowa

ŁÓDŹ-PIOTRKÓW

Autobusy na powyższej linji odchodzą do Piotrkowa o każdej pełnej godzinie począwszy od 8 rano do 20 w wieczór ze stacji autobusowej przy ulicy Rzgowskiej 85, dojazd tramwajami 11 i 4. Czas przejazdu 1 godz. 30 minut. Cena zł. 3 gr. 50.

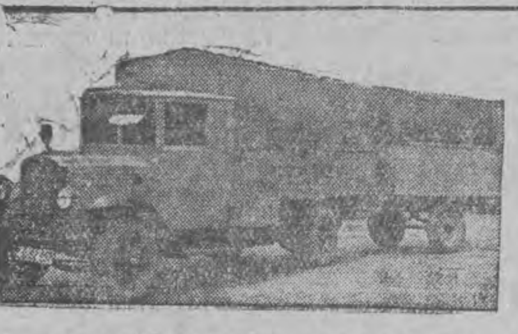

MIĘDZYNARODOWE TRANSPORTY
ROBERT THOMAS i S-ka
Piotrkowska 85, tel. 208-31, 106-46

MOTOREN

עלעקטרישע, נייע און געברויכטע
ביליגסטע בעצוגשטעלע
רעפעראטור-ווערקשטעל קאליעקטארען און אנלעסער-בוי
אינסטאלאציעס עלעקטרישע ליכט-דורען רעקלאמע
MEON
Ing. J. Reicher u. Co.
POŁUDNIOWA 28, tel. 21-000.

POPELINA

אין די בעסטע קוואליטעט און די מאדערנסטע פארבען ביליג צו פערקויפען הורט און דעטייל ביי ל. גליק, לאדז, גדאנסקא 95 וו. 6.

די מעכאנישע
שלאסערייי און שווייסעריי

פיהרט אויס זעמטליכע מאשין-רעפעראטורען, שווייסונגען, צונויפגיסונג פון מאשינען-טיילען מיט גאראנטיע און :-: געגען ביליגען פרייז :-:

J. REDER, Łódź
11 קאנסטאנטינער 11 (רוג זאכאדניע)
פריוואט-וואוינונג: גדאנסקא 20.

Dr. med.
W. Eychner
גינעקאלאג אקושער
זגערזשער 11
טעלעפאן 134-72
נעמט אן איינדערהיים פון 3-2 פ. מ. פון 7-9 נ. מ.
אין קליניק "סאנאטא"
אגראדאווא 10 פון 12-1

מעבלירטע
צימערן
צו שלאפען
צו ערפארען בייעם רינג 9 (פלאץ וואלנאשטשי) אין געשעפט פון עלעקטרישע לאמפען.

השבת אבדה

כ'האב פערלוירען א פאס אויפ'ן נאמען משה זוניש און עטליכע זל. און א פאטעל, דאס געלד און דער פאס איז מיין גאנצער פארמעגען. איך בעט רחמנות צו האבען און מיר אפגעבען דאס אלעס, שלענפאלם באטש דעם פאס. אפצוגעבען פאלודניאווא 38 ביי אברהם פאגעל

געפונען געווארען

א וועקסעל אויף דער פאסט אפצונעהמען נעגען סמנים פולנאצנא 13. אין צוקערניע 37942

Sklep do sprzedania
z całkowitym urządzeniem z towarem za sumę 2,200 Zł. Z powodu choroby. Obywatelska (Chojny) 10

Natawis פאר 1 זל. Natawis

PIOTRKOWSKA 152, tel. 142-20 מאנאטליך PIOTRKOWSKA 152, tel. 142-20

5000 מענשען

קענען האבען אינדערהיים טעגליך
קאנצערט
דזשאדז-באנד | קאבארעט
ביילעסטע בעריכטע
אויספערקויף פון דעטעקטאר-אפאראטן צו **12** זל. פון 22-טען יולי.
אויספערקויף פון דעטעקטאר-אפאראטן פון 22-טען יולי.

ŹRÓDŁO
dodatków krawieckich
5 OGRODOWA 5

עמפפעהלט
צו די ביליגסטע פרייזען זעמטליכע שניידער-צודאטען
פון די בעסטע סארטען ווי:
אלפאגא ערמל-פוטער
וויקטאריא גולאשאנקע
בעק טאשען
קלאט שטייפע לייוועגט
5 אגראדאווא בעמערקונג: געדענקט די אדרעס

Dr. Med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע.
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעמט אן פון 8-11 פארמ. און פון 5-9 אווענד זונטאג און יום-טוב פון 9-1 פארמ.

Dr. Z. Rakowski

ספ. פאר אויערן-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקה.
9 קאנסטאנטינער 9, טעלעפאן 27-81.
שפרעכשטונדען פון 12-2 און פון 5-7. נעמט אויך אן לעמשניצע, זגערזשער 17, פון 10 — 11 און פון 2-5

א י ז

יעדן קוואנטום שטעלען מיר צו פעטריקאווער 116 טעל. 190-48, פאלודניאווא 22 טעל. 191-26

הלך בתום ילך בטח
ומעקש דרכיו יודע

גויל אלו דקיעי, קני כל חודש תא:
דיו אלו ימי וכל מי כנישו תא:
דירי ארעא ספרי ורשמי רשו תא:

קענען נישט איבערגעבען דאס רעיעלקיים פון דער אלט-בעוואוסטער רעכטסקאנסולענטעז-ביורא פון ה' מאנעלא, פיעטריקאווער 17
(זאכאדניא 52) טעל. 148-79

וואו עס ווערט פינקטליך ערלעדיגט, געווי-סענהאפט געשריבען אלערליי ביטעס: ציווילע, קארנע, האנדלאווע, אפעלאציעס, אדוואקאטס, סלאוועס, זאבעזפיעטשעניעס אויף אלע שטעדט אין פוילען, וועגען דירות אין אורזשאנד ראזיעמטשי, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען. מיט אכטונג ד. מאנעלא, פעטריקאווער 17

44 וויכטיג פאר לאדז און אומגעגענד! 44
זאל יעדער וויסען, א
מעבעל
שעהן, גוט און ביליג בעקומט מען נור ביי דער פירמע
Ch. ŁAZNIK
GDAŃSKA (Długa) 44, tel. 162-56
44 בעמ.: איך קויף אויך און פערקויף פערש. געניצטע מעבעל, דיוואנען א. ז. וו. קומט און איבערצייגט אייך! 44

PORADNIA
WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
נאר פאר וועגערישע הויט-קראנקה, און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-לאגישע און נערוועז-קראנקהייטען.
קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט קאסמעטיק.
-- טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד. --
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכט. נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
- בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען. -
וויזיט 3 זל.

וועכבעריז כירורגישע קליניק
„SANATO"
אגראדאווא 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
ערצטליכע אויפזיכט
איבער דער מוטער און קינד.
פרייזען פון געבורט
אין 2-טע קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.

Dr. med. **J. Lubicz**
ORTOPEDA, Gdańska 28, tel. 18-31
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער איינענע פראדוקציע פון זעמטליכע ארטאפעדישע אפאראטען, ווי: קלעדקעס אויף פלאטפוסען, קינסטליכע גלידער א. א. וו. נעמט אן פון 2,30 ביז 4,30 נאכמ.

DR. MED.
L. Pikielny
אוראלאג
ספעציאל-ארצט פאר נירן, בלאז און אורין-קראנקייט
NAWROT 8, tel. 2,19-90
נעמט אן פון 4-7 אווענד.

רעטשניצע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען און דענטיסטישער קאבינעט.
זשעראמסקיע 11, טעלעפאן 3763
אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

ד"ר איסיך נאז, האלז, אויערן א'	$4^1/_2$—$5^1/_2$
ד"ר מערשנער קינדער-קראנקה.	9-11 $4^1/_2$-5
ד"ר שיפמאן אינערליכע קראנקהייטען	12—2
ד"ר ביבערנאל הויט און וועגער.-קר.	$11^1/_2$—$12^1/_2$
ד"ר שמירגעלד געדערעם און גמטיגע קר.	1—2
ד"ר גאלדבלאט אויגען-קראנקה.	$12^1/_2$—$1^1/_2$
ד"ר חיים כירורגישע קראנקהייטען	2—3
ד"ר שפערלאוסקי פרויען-און געבורטס-הילף	$4^1/_2$—$5^1/_2$

פטיבא-טעראפיע, שפראך-שטערונגען ווי שטאמלען א.א. וו. פאקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראהל. איינשפריצונגען, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפעראצ. אויך פערלאנג ביזיטען אין שטאט. אין לאבאראטאריום ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען, אויך פלעגמא און בלוט
אימפונגען געגען שקארלאטין.
ביי דער רעטשניצע איז געעפנעט געווארען
א רענטגען-אינסטיטוט.
ד"ר לאזשינסקי-סטאראשאלסקא
צאהן-ארצט 10—1, 3—6
קינסטליכע ציינער, קארנען, פאמפען א.א.וו.
די רעטשניצע איז טעטיג אויך זונטאג

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז — 5 זל. א חודש מיט אפטראגען א היים; אויף דער פראווינץ 6 — זל. א חודש; אין אויסלאנד — 8 זל.
פאר'ן אינהאלט און טערמינען די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך.
די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

אנאנסען-פרייז: פאר'ן טעקסט [illegible] גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפאלטען
אין טעקסט 4[illegible] . . . . 60— . . . 4
[illegible]: צווישן טעקסט—2 . . . . 18— . . . 8
[illegible] 50 [illegible] אויסל. 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. א ווארט

Z Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Zilberberg. Redaktor [illegible] Ch. [illegible]
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.